

Бабай
КАРУСЕЛЯ ВІРШІВ

Лірика
Сатира
Гротеск
Придибашки
Баландраси
Словокрутки
Присіканки
Та чиста правда

БАБАУ

CAROUSAL OF VERSES

Literary adviser: Sviatoslav Hordynsky
Cover and drawings by Edward Kozak

SUČASNIŠT'
1976

БАБАЙ

КАДУСЕМ
УПШІВ

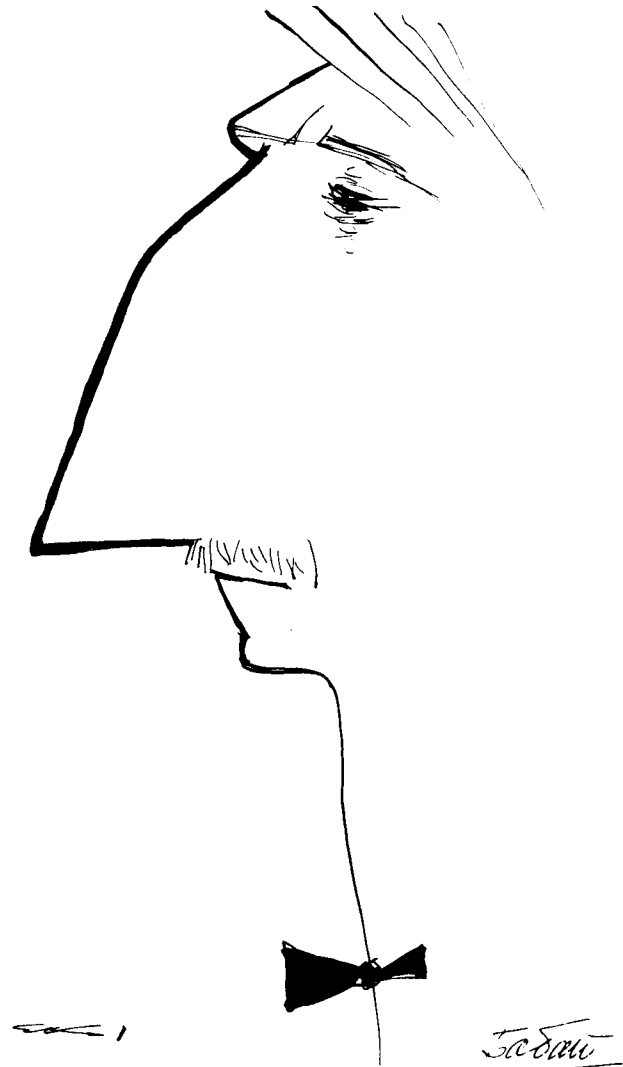
"СУЧАСНІСТЬ"
1976

diasporiana.org.ua

Літературний редактор:
Святослав Гординський

Обкладинка, шарж та ілюстрації:
Едвард Козак

Copyright © by Bohdan Nyzankiwsky
Library of Congress Catalog Card Number 76-3313

ЦЮ КНИЖКУ ПРИСВЯЧУЮ
МОЇЙ ЛЮБІЙ ДОНІ ДАРУСІ

ПЕРЕД "КАРУСЕЛЕЮ" БАБАЯ

По першій книзі Бабая "Вірші іронічні, сатиричні і комічні" — оце друга, подібна і не подібна першій — "Каруселя віршів". Подібна, бо жанром є вона начебто продовження першої, але не подібна, бо Бабай у своїх творчих шуканнях іде все далі й далі, відкриваючи перед читачем щораз нові поетичні зображення думок. І змістом, і формою вони завжди новознайдені і несподівані.

Літературна критика, шукаючи шухлядки, до якої можна б укласти творчість Бабая, признала, що Бабай у своїх сатиричних віршах починає сам від себе, започатковуючи в нашій літературі жанр, якого в нас дотепер не було.

Бабай має для себе свій власний "світ", який він вималював собі химерою власних кольорів і фантазією світляних заломань думок і поетичної мудрости.

Вірші Бабая, у першій і другій книгах, були здебільшого друковані в журналі "Лис Микита". На сторінках того журналу Бабай знайшов себе і там він має вже своє "загріте" місце на другій сторінці. Є читачі, які починають читати журнал саме від тої другої сторінки, і вони, так сказати б, становлять Бабаєву публіку. Ніхто з них не міг би навіть уявити собі, як міг би бути "Лис Микита" без Бабая на другій сторінці.

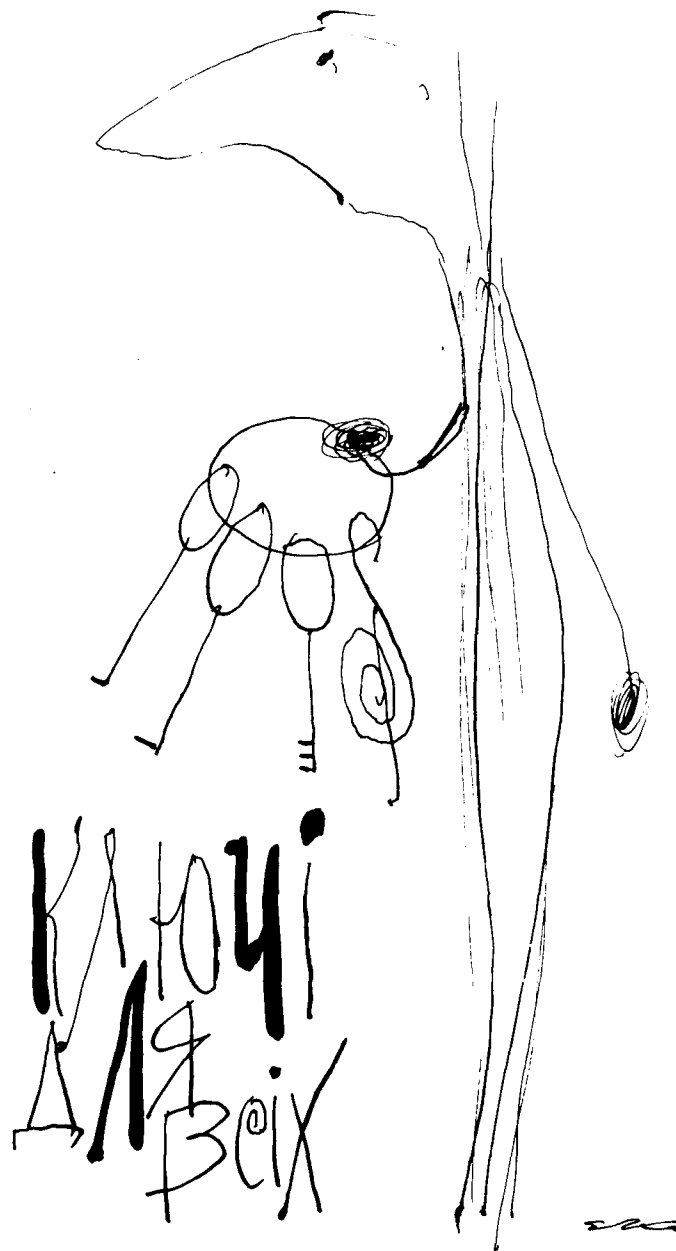
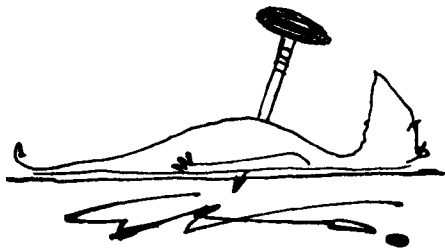
Все таки, в яких журналах не друкувати б поета, то його творчість буде призначена тільки для одного тогочасного покоління. Щоб цю творчість передати далі, в будучину, — треба зібрати й видати її книжкою. Бабай — поет не лише нинішнього, але й завтрашнього, це признають і літературні знавці, а він сам про себе занепокоєно каже:

*Ти не журись, як день — нова біда.
Перед тобою все ж — майбутнє.
Моя журба — ото журба, журба!
Передо мною — вічність.*

Це, може, найперша причина, чому появляється ця книжка. Але є й інша. Як бо інакше читати Бабая, вірш чи два, раз у місяць, а як інакше мати оці вірші завжди під рукою, зібрані в одній книзі, на те, щоб час від часу сісти з автором на його чудну і прекрасну "каруселю" і полетіти довкола Бабаєвого світу. І тут треба запевнити читача, що скільки разів не читав би він Бабаєві вірші, завжди знайде в них щось нове, непомічене.

Висловлюючись стилем Бабаєвої філософії, можна б сказати, що творчість Бабая це наче драбина, яка не має початку, не має теж і кінця. Можна по цій драбині спинатися вгору і бути внизу, як теж сходити вниз і бути десь угорі.

Едвард Козак

ВІРШ МАЙЖЕ ДЛЯ ДІТЕЙ

На тоненьких ніжках
Слізонька біжить,
Бо спішиться дуже,
Бо в самітній хаті
Цілий день на неї
Смуток жде і жде.

Спотикнулась, впала
На низькім порозі
І тоненькі, бідна,
Паламала нозі.

Я схилився над нею,
Як вона вмирала,
— Я до тебе бігла, —
Ледве прошептала.

ГОДИНА

Завважив я одного дня: година
Розсипалось на шістдесят хвилин!
Я їх збирав, збирав! Та де ж година?
Кудись поділася одна з хвилин.

Я мучився. Тяжка моя година!
Вкінці одну з нових узяв хвилин.
Радів, що буде, як раніш, година,
Та попередніх не знайшов хвилин.

Лишилось так. Прийшла така година.
Уважливість до кожної з хвилин.

МАЛЮНОК НА СТІНІ

Сурмив архангел в церкві на стіні,
Удень, вночі, не день, не ніч — роки!
А я не чув! Не чув — бо що ж мені?
Нехай сурмить архангел на стіні,
Безрухий твір незнаної руки!

Напевно він і досі ще сурмить.
Архангеле, я — жилавий, живу!
Сурми, сурми, нехай стіна дрижить!
Я знаю: ти мене — уперту мить —
Поставиш під погашену блакить,
Як стоптану, в поразці, корогву.

Архангеле, як зійдеш зо стіни,
Вже не сурми — торкни, збуди, шепни.

ДОМИК

Вікна — мальовані.
Двері — мальовані.
Дах.
Комин.
Домик.

З вікон не гляне ніхто.
В дверях не стане ніхто.
Добре в цім домику,
Повний він спомину.

Вікна — мальовані.
Двері — мальовані.
Дах.
Комин.
Домик з картону.

КАРТИНА

На картині синь. Синіє
Може обрій, може — ні.
Хмара плине. Вітер віє —
І тріпочеться фіранка
У кімнаті на вікні.

Видно стежку. Йде хлопчина.
Колосок в руці, стебло.
Я дивлюсь: чия картина?
І куди веде ця стежка?
Чи вернулось, що було?

Відвертаюсь — і не бачу,
Бо не хочу — це давно.
Ах, до чорта! Може, плачу.
Хмара плине. Вітер віє.
Видно стежку
І фіранку,
І вікно.

РАНОК

На фіранці рожева долоня.
Я вже знаю: запалить фіранку!
І кажу нетерпляче, спросоння:
— Ну запалюй, запалюй фіранку!

Спалахнула, іскриться фіранка.
Ах, вже стільки горіло фіранок!
Хай горить, хай згаряє фіранка
За веселий, за мій, за один,
За іще один ранок!

РОЗМОВА З ВІТРОМ

Говорить вітер: "На рядні лежиш,
Загорнутий у простирало.
Подумай: може, ти уже не тут?
Ось там два білі коні ждуть.
Я повезу тебе. Я — завжди."

Я позіхнув і відповів йому:
— Рядно моє — трава,
А простирало — небо,
Два білі коні — хмари,
Ти — фраєр.
Розвійся!

Розвіявся, а голос мій вернувсь:
— Ти фраєр!
Фраєр!

СУТЬ

Оголоює суть,
І гола стоїть.
А можли речуть:
— І шкіру здійміть.

Здіймаєм — і суть
У суті — страшна.
А можли речуть:
— Не видно. Нема.

А що ж тая суть?
Це ж правда стоїть!
А можли речуть:
— Це стерво, не суть!

У ТЕБЕ — НІЧОГО НОВОГО

Відшукуєш тіні людей.
Відшукуєш тіні подій.
Кличеш їх, кличеш.
Раптом —
найліпша паста — Крест,
найліпші авта — Форда,
бандити ограбили банк,
убито президента,
астронавти летять до місяця.

А ти?

Може — прочитаєш книжку,
може — відвідаєш приятеля,
може — поїдеш на пікнік,
може — підеш до бару,
може — підеш до чорта!

Потім —
накриєшся ковдрою,
в подушку втиснеш голову:
проклинатимеш себе,
жалуватимеш себе,
потішатимеш себе,
кликатимеш сон.
Він поведе тебе
між тіні людей,
між тіні подій —
у світ під подушкою.

Вранці доїдатимеш цукерку,
знайдену в сні.

ЛИСТИ

Остапові Тарнавському

Листи,
листи.
Сині,
фіолетні,
чорні.
Я, ви і ти
веселі,
веселі!
Говоримо,
говоримо!
Я, ви і ти
цвяховані
горем.

Листи,
листи.
Де ж я?
Де ж ви?
Де ж ти?
Метелики,
метелики,
засушені
в забутий
пам'яті.

Листи.

ДІЯЛОГ

Ви кажете:
— Життя цвіте.
А я кажу:
— І цвіль цвіте.
Ви кажете:
— Це жадний цвіт.
А я кажу:
— Це квітне цвіт
Минулих літ.
Ви кажете:
— Життя цвіте,
Цвіте й цвіте!
А я кажу:
— Авжеж, цвіте
І відцвіте.
Заквітне цвіль,
Заквітне біль.
Це, власне, те:
Життя цвіте.

НАВЧАННЯ

Поваги вчись у каменя,
Вчись мудрости у дерева,
Вчись мужности у матері,
Вчись вірности у голуба,
Спокою вчись в небіжчика.
А решта? Легко знайдеш:
Вона — для слабоумних.

П'ЯНА ПРОГУЛЯНКА

Стули повіки,
Ніч віє з вікон,
Ніч віє з вікон,
Стули повіки!

Бліде обличчя.
Ніхто не кличе.
А може кличе
Бліде обличчя?

Ти не журися.
Я не журюся!
Ти ще напийся.
Я ще нап'юся!
Хіба журюся?

Ніч б'є години.
Година рине.
В годинах рине
Твоя година.

Ітимеш — доки?
Навколо кроки.
Навколо кроки,
Як світ широкий!

Ти не журися.
Я не журюся!
Ти ще напийся!
Я ще нап'юся!
Хіба журюся?
Хіба журюся?

Стули повіки,
Ніч віє з вікон,
Ніч віє з вікон,
Ти не журися.
Я не журюся!
Ти ще напийся.
Хіба нап'юся!
Хіба нап'юся!

ОПТИМІСТИЧНА ПІСНЯ

Ішов я і співав:
— Гей дореміфасоль! —
Під небом, що було
Дірчастий парасоль.
Співав я: "Гей, агон!
Моя там доля є,
Виблискує, як скло,
Помежи, доремі,
Мільйонами, міфа,
Сольфа, незнаних доль!"

Ах, дореміфасоль!
Багато впало доль!
Гей, сольфамі, моя
Ще світить — і земля
Під стопами летить!
Під стопами дзвенить!
Лясідоля!
Сідо!

ВЕСЕЛІ ХОРУГОВКИ

Поз'їжджалися фордами,
олдсмобілами, даджами,
шевролетами-новами
і двома тандербирдами.

Вічна йому пам'ять!

А вінки усі з шарфами:
від дружини прибитої,
від батьків опечалених,
від родини коханої
і від друзів здивованих.

Вічна йому пам'ять!

Розмовляли притишено,
замовкали задумано,
покурити виходили
і зідхали полегшено.

Вічна йому пам'ять!

Повезли кавалькадою
із безпечною скорістю,
хоруговки над автами
весело маяли.

Вічна йому пам'ять!

САМОХОДИ І ЩЕ ЩОСЬ

Самоходи, самоходи.
Не ходи, бо самоходи!
Час такий — і так виходить:
Самоходи, самоходи,
А ти сам. Самітно ходиш.
Чи це значить — самоходиш?
Так, це значить, так виходить:
Сам і ходиш — поки ходиш,
Перестанеш — і не ходиш.
Самоходи. Самоходи.
Травкою самітно сходиш.

ТАКСІ

Я кликнув дівчину — роздався сміх.
Я кликнув друга — глухо продудніло.
Я кликнув брата — тиша залягла.
Я кликнув таксі — весело примчало!
Нарешті радість! Іншим навіть таксі
Є привидом, що заблудив між днями.

ВОРОЖІННЯ

З вошею не дружи.
З собакою не лайся.
З безрогою не їж.
З гадиною не спи.
Сонце — твоя радість.
Місяць — твій приятель.
Простір — твоя молодість.
Земля — твоє серце.
Майбутности не досягнеш.
Минувшини не загубиш.
Сучасности не переживеш.
Любов — твоя доля.
Ненависть — твоя доля.
Сьогоднішній день — єдине, що маєш.

ПРОГНОЗИ

Це не буде темне. Буде ясне, ясне!
Буде непогасне, хоч усе погасне.
Ти уже не будеш, а не будиши — будеш.
Ти хоча й заблуда — більше не заблудиш.
Буде дуже добре, може й знаменито.
Що було закрите — з'явиться відкрито.
Де було розтлінне — з'явиться нетлінне.
А на зміну зміні — буде все незмінне.
Я живу убого, я прошу немного:
Щоб усе, що буде, не було задовго.

МРІЯННЯ ПРО НЕМОЖЛИВЕ

Здається, є ще дерево на світі,
Що з нього Єва овоч скуштувала.
Якби то знати де? Я скуштував би.
Я всі поїв би овочі. Поїв би!
У тіні листя вічного я ліг би
І, гикаючи, я травив би совість.
А люди? Ах, ненависно плювали б
На мене ситого — і навіть мертвих
Приводили б і однозгідно пальцем
Показували б їм: "Ось він, обжора!"
І мали б рацію. Як грім. І мали б!
У що ж би світ прекрасний обернувся,
Телепаний цнотливістю й гріхами?
У кашку з молоком. У теплу кашку!
І пам'ятник мені здвигнули б люди,
Моїй ганьбі, на всі віки тривалий,
Веселий пам'ятник — на пострах дітям:
Мою подобу з качаном у роті,
В бунтарській позі — п'ятами у космос!
Якби я дерево знайшов!
Не бійтесь, не знайду.
Не хочу.

ХОРОНИТЕЛЬ ГРАЄ НА АРФІ

Мій Хоронителю, вже досить втіх.
Смиритись час. Заграй на арфі трохи.
Гріхів у мене, мов у ковдрі бліх...
На жаль, не знаєш, як кусають блохи!

Заграй щонебудь, щоб моя душа
На звуках прилягла, як на матраці.
Не говорім. Ну, бренькай! Спокій! Ша!
Ах, скільки вже пливе асоціацій!

Так, так, я — грішник, чорний, як смола!
Чи я один? Ти покажи — хто білий?
Не гнівайся, присунься до стола.
Ти, мабуть, зголоднів. Ну, що б ми з'їли?

Смиритись тяжко. Гра твоя тяжка.
Крім того — я удавсь немuzикальний.
Ти хочеш кави? Хочеш пиріжка?
От бачиш: світ — банальний і фатальний!

КІТ

Той чорний кіт приплівсь нізвідки.
Ні від сусідки! Ні від кого!
Не був котячий! Не від кітки!
Він, він від чорта! Від страшного!

Такий чортячий — аж чортющий!
Такий-то чорний — аж чорнющий!
Такий нявкун — що аж нявкущий!
Ах, ох, який він всюдисущий!

Над ранком він прийшов під двері.
І дряпав двері він драпіжно!
Я відчинив: "Що за манери?
Ти знову повернувся пізно!"

Зівнувши, він сказав байдуже:
— "Ти вже постарівся, мій друже!"

ПСЯЧА ЖУРБА

Чого пес гавкає? Не спиться псові?
До місяця він, а чи він до кого?...
Аж надривається у псячій мові.
І жде на відповідь. Підносить ногу.

Що ж діяти? Де відповідь? Ні звуку.
Замовкнути? А що ота надія?
Здається, він — поет, він бідний куку.
Хай гавкає, хай мучиться — і мріє!

НЕМИНУЧИСТЬ

Поїзд стоїть.
Я не біжу.
Поїзд чекає.
Я не біжу.
Поїзд від'їздить.
Я не біжу.
Поїзд від'їхав.

Я — водокачка:
Пам'ять з учора.

СТАРА ІСТИНА

Сміюся — я існую.
Сумую — я існую.
Борюся — я існую.
Боюся — я існую.
Кохаяю — я існую.
Страждаю — я існую.
Коли ж я не існую?
Ніколи, дурню!

НЕЗДІЙСНЕННА МРІЯ

Вертикальний простір,
перетятий горизонтальним рухом.
Ти — в пункті перетину.
Якби це правда!
Нездійсненна мрія мегаломана.

ЧОГО ЩЕ ВАМ?

Он синява над вами. Білі хмари
Пливуть з нізвідки. Ось — на небосклоні
Вахляр гаїв — а далі, там, праворуч
Від безпочатку шлях до безкінця.

Послухайте: шумить знайомий вітер
Гіллям дерев знайомих і... — дивіться!
Над ясенем зірвався швидкокрило,
Скінчивши пісню, срібногорлий птах.

На березі — он, бачите? — рибалка
На рибу тихо жде — а там, погляньте,
За очеретом, он — блакитний спокій
Відбився у прозорій глибині.

А он побігла білка — і цікаво
Глядить, спинившись, в обличчя ваше.
Не одвертайтеся! Куди ж пішли ви?
Чого ще вам для щастя? Ну, чого?

Це тільки в казці диво краснопере!
Чого ще вам, до наглої холери?

СВІТ

На печі ти жив — і моня
Хтів щодня. Була коровка.
Небо — мамина долоня,
За дверима — очі вовка.

Пригадай! Не хочеш моня?
Ще боїшся проти ночі?
Над тобою, глянь, долоня,
Хоч далеко вовчі очі.

ЗМАРНОВАНИЙ ТАЛАНТ

В пелюшках ти кричав не раз,
Мов кіт у березневий час.
Великі дні! Твій гострий крик
Життю дзвінкий був пам'ятник!

Тепер, що крикнеш — то крізь сон.
Де ж міць твоя? Де чистий тон?
О, друже, змарнував ти!
А міг же на весь світ ревти!

ПРОБЛЕМА ЩАСТЯ

Щасливий ти, коли ще тупнеш ніжкою,
Коли твій смуток ще прокапне слізкою,
Коли пів чарки ще тобі не шкодить,
Коли ще в сон твій дівчина заходить.

Щасливий ти — але хіба це щастя?
Два рази чхнеш, а третій — не удасться.

КРАМНИЦЯ З КВІТАМИ

Нема троянд. Нема гвоздіків.
Нема лілей. Нема нічого.
Якісь, до чорта, гікі-пікі,
З пластмаси плягіят живого.

З пластмаси зроблена і пані.
Усмішка рівна і без руху.
Пошани плягіят пошані
І плягіят чийогось духу.

Дзвінок збудився над дверима.
Кричить, танцює викрутаси.
Нарешті гість! Живий! З очима!
А не з пластмаси!

ДВІ ВДОВИ

У могилах два — ну, вже поховані.
Два, що теж були, як тут усі, живі.
На могилах ревно плачуть вдовами
В чорнім смутку в чорнім жінки дві.

Перша — бо, як думала, кохалася.
Друга — бо, як думала, кохав її.
Щастя, наче зерно спіле в колосі,
Що розсипалося — і, на жаль, в зимі.

Сльози втерли хусточками мокрими,
Бо сухих не мали вже, а мислі — рій!
І пішли, і йшли дрібними кроками,
Несучи тягар мужів своїх і свій.

ФІЛОСОФУВАННЯ З ХВОСТИКОМ

На костях ще теліпається плащ.
Чого ж ти плачеш? Усміхнись, не плач!
Він — твій веселий і трагічний вимір.
Ти є, ти ще! Ти зовсім ще не вимер!

День учорашній гріє — а минув!
Не задивляйся на свою труну!
Ти ще надивишся. Ти ще заплатиш!
Зітри сльозу. Без неї ще заплачеш!

Великий розуме, є час мовчати.
Великий дурню, час і не мовчати.

СЛОВО РОЗРАДИ

Якщо на голови нам спустять бомбу атомову,
Ви дуже не журіться тим, шановний пане-брате.
Життя — це стверджено авторитетно й науково—
Не згине — буде існувати.

Можливо вам метаморфоза буде трохи дивна,
Що ви, наприклад, є, існуєте — але порошокувато,
І що активність ваша сталась — радіоактивна...
Та не журіться — буде нас багато.

Не форма важна — суть! У космосі усе відкрите
І зрозуміле буде нам у простоті прекрасній.
Хоч, правду кажучи, приємніше і добре жити
У шкірі власній.

ВАКАЦІЙНИМ ВІДПОЧИВАЛЬНИКАМ

Покинь приземне! Ось — поглянь угору!
Звільни, звільни із мощів душу хвору,
Хай полетить — рожева, біла, синя!...
Це тільки жаба любить жабуриння.

Не жуй черствого вже закальця туги!
Хіба не здуло? Розірви попруги
І к чорту кинь варениковий спомин!
Хитнись, як в бурю, взявши хвилю, човен!

Забудь! Забудь! Хай тиша, хай вселенна!...
Це ж не твого скрипіння чути клена.
Не віриш? Ах, щасливий ти, невіро,
Вербо плакуща, довгограйна ліро!

О мощі, відійдіть! Слова — всі зайві.
Бальзаме рідний — рідна пойзен-айві!

НЕПРАГМАТИЧНА РИБА

Сумна ж ти на тарелі, рибо!
Ніхто допомогти не хоче.
Не встане в гніві море диба,
Не вдарить грім, не зарокоче.

Та все ж комфорт! Вигідне ложе:
Цибулька з перцем і томати.
Не мрій стихією, не гоже,
А гоже те, що можна мати.

ПОЧИНАЙМО ВІД КУРКИ

Не скубайте живої курки!
Гуманним чейже бути треба!
Вже стільки воєн, стільки муки!
Вже так тріщали душі й ребра!

Що курка винна? Бідна тютька,
То яйця зносить, то кокоче...
Хіба ж це неймовірна чутка,
Що курка жити также хоче?

Хай чисті будуть ваші руки!
Не скубайте живої курки!

У КУХНІ КАПАЄ

У кухні капає — кап, кап!
На мозок — кап, на серце — кап!
Устати б, прикрутити б — кап!
І зупинити б — знову кап!

Та ні, не зупиню — кап, кап!
Не прикручу, не встану — кап!
Помріяти б — і каплею
В минуле — кап, в майбутнє — кап!
І капати, і капати, і кап...

У кухні капає — кап, кап!

БУДНІ

Цегла на голову.
Цегла на голову.
Потім ще знову
Цегла на голову.

Кажуть: призначення.
Кажуть: корися.

Це вже найважча
Цегла на голову!

ПРЕТЕНСІЇ ДО ЛЕОНАРДА ДА ВІНЧІ

Жаль, що не будемо вічні,
Як Леонардо да Вінчі,
Плюснувшись-плюсь поза вінця
Власного дня — поодинці.

З неба не вдарять зикзаки.
Зникнем — не буде ні знаку!
Думалось: генії змалку,
Сягнем по зорі зикзаті.

Ах, Леонардо да Вінчі!
Ми — от листочки на гілці.
Дерево, майстре, є вічне,
Майстре да Вінчі!

НАЙБІЛЬШЕ ПИТАННЯ

Які купити квіти? Осінь.
Емаль далека — синя пуста.
Лягають низько тіні — косі.
Алея — вилянула хустка.

Які купити квіти? Тиша.
Іде маленька в чорнім пані.
Щокрок вона стає стрункіша.
Уже пройшла. Чи ми — останні?

Які купити квіти? Може,
Куплю, зідхнувши, хризантеми?
Але — кому? Собі, небоже?
Питання, ах, як сум — неземне!

Які купити квіти?

РОЖІ

На рожі падає дощ,
І кров стікає із рож,
І гнуться їхні коліна...
Та серця ти не тривож!

Пелюстки доки у них,
Зідхання запах не втих.
Не вмруть від бурі! Від тиші
В кімнатах
німих!

ЛИСТОК

Листок летить.
Листок летить?
Авжеж, летить!
А може, тіль?
О ні, не тіль!
А може, мить?
О ні, не мить?
Ах, ти дурний!
Ось дерево.
Навкруг воно.
Росте воно.
Від мільйонів ста,
Прамільйонів пра!
А ти своє:
Листок летить!
Чи ж не дурний?
Ну так — дурний.
Листок летить!

РОЗМОВА ПЕРЕД БАРОМ

Про вічність говорім.
Про вічність? Говорім.
Ось пес побіг — над ним,
Як хоруговка, хвіст.
Про вічність говорім.
Про вічність? Говорім.
Між хмарами літак,
Як муха в молоці.
Про вічність говорім!
Про вічність? Говорім.
Наприклад — ось життя:
Ти бублика з'їси,
Лишиться дірка — і
Це буде вічність.
Ходім до бару.

КІНЕЦЬ ДУБІВ

Ти був, як дуб — і повен дум,
Як листям дуб — і ти шумів,
В шумі зеленій — дужий шум
Поміж таких, як ти, дубів.

Ти ще шумиш — шептанням губ.
Чи це твій жаль? Чи це твій страх?
Навколо слід — безтінний зруб
По них, таких, як ти, дубах!

ХОР

У лісі, там, де зруб,
Співає басом дуб.

Праворуч, до ріки,
Тенори — дубчаки.

А так — як просто йти,
Дві сосни — два альти.

Від них, де горб, навскіс,
Сопрани — п'ять беріз.

А тут, ось тут,
Де стоптана земля,
Безгласий пень.
Це я.

ОВОЧ

За вікном гойдання гілки.
Квіт — чи бачиш? — білий квіт!
Ну, скажи, подумай, — скільки
Проминуло літ?

Не відмахуйсь! Овоч спіє!
Глянь на гілку за вікном!
Ти свій з'їв, — о бідна мріє! —
Разом з качаном.

П'ЯТА СТОРОНА СВІТУ

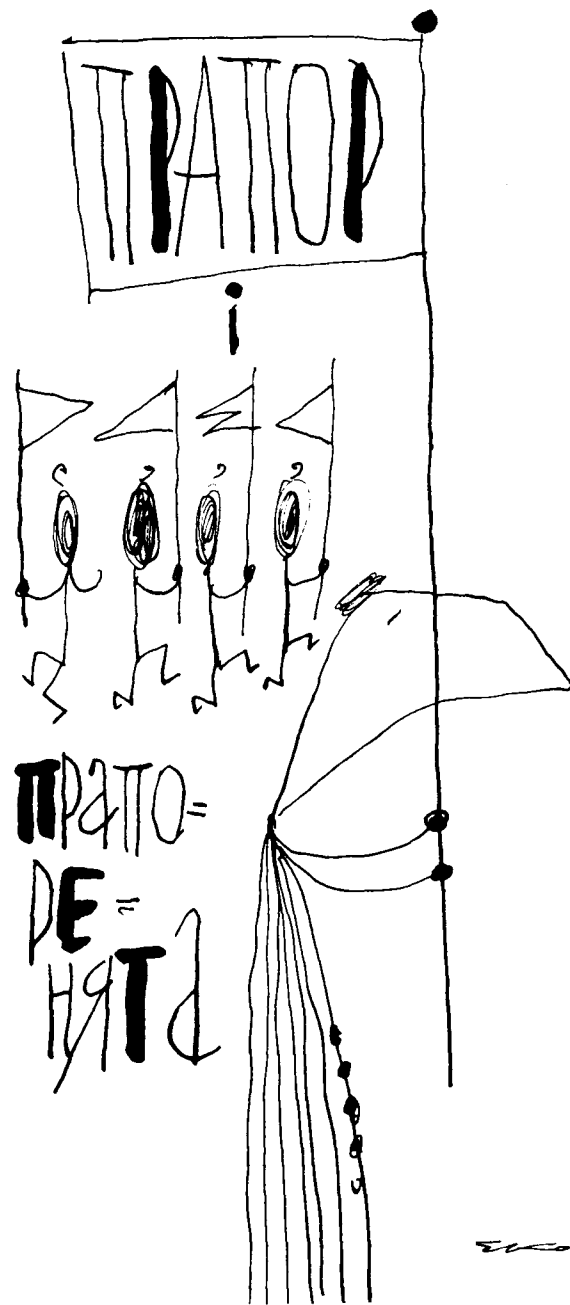
Чорити сторони світу.
Чи більше нема?
Чотири сторони світу,
А п'ята — в кімнаті.

РАДІСТЬ

Людина пройшла —
смерть пройшла.
Собака гавкнув —
є ще радість на світі!

ВИРІЙ

Як світ, стара історія, мій світе:
Кружляють ластівки — пора летіти.
— А я?
— Що ж ти? Ось буде тихо й сонно.
Лети, лети! — кра, кра! — стара вороно!

ІСТОРІЯ РОЗСТРІЛУ

Його розстрілювали в понеділок.
Не розстріляли. Він, як мур, стояв.
Його розстрілювали у вівторок.
Не розстріляли. Він стояв, не впав.
Його у середу розстрілювали.
Його в четвер, у п'ятницю, в суботу!
Його розстрілювали і в неділю —
Його в святу розстрілювали тричі!
Не розстріляли!

Його щодня розстрілюють і досі.
Не розстріляють!

ОЧІ

Ми виплакали карі очі.
Ми виплакали сині очі.
Ми виплакали чорні очі.
Ми виплакали очі, очі.
Які ж нам залишились очі?
Вітчизни непомеркні очі.

ДОРОГА

Дорога з дому
Веде в нікуди,
У блудне коло,
Де дивні люди,
Їх світ навколо.
Ти — поруч, коло.

Дорога з дому —
Вона й додому.
Твій світ навколо,
І ти, і люди
Велике коло.
Дорога з дому
Не має дому.
Не йди нікуди.

УТЕЧА

У клунку зілля, хустка, горщик,
Білизна, ложка, черевики.
А скільки на обличчі зморщок!
А серце! — для усіх велике!

Не знала — може, це приснилось?
Останній зав'язала вузлик.
Життя! Життя! От покотилось,
Як урваний
гудзик!

ДОКОРИ

Очі дивляться — не бачать.
Вуха слухають — не чують.
Руки тягнуться — не сягнуть.
Ноги йдуть — і не доходять.

Он які ми, Батьківщино!
Он яка ти, Батьківщино!

ІЗГОЙ КАЖЕ

Я гаркаю на горе,
Гризу, згризаю горе.
А горе горами
Згортає горе.

Я гаркаю на горе,
Гризу, згризаю горе,
Пригорнений
При горю
Горем
Пес.

СКИТАЛЕЦЬ

На бровах він ішов.
Казав: "Іду додому".
І носом підпиривсь,
Казав: "Іду додому".
Бо довго він ішов.
Бо ноги вже стоптав.
Бо чим іти — не мав.

А як вкінці упав
На цвинтарі чужім,
На цвинтарі глухім,
У гробі він шептав:
— Іду додому.

ОСТАННЯ ЗУПИНКА

Не нахилийся через край.
Нема води. Чужа криниця.
Нікуди йти. Мандрівці край.
Солоний і пекучий пригад:
Зелений край.

СЕРЦЕ

Сёрця не мацайте
пальцями
брудними
ні — чистими.
Всі ми,
що стали скитальцями,
не стали кращими
ні злими.

Серце — все, що взяли ми.
А клунки,
а гроші —
чорт з ними!
Серця торкніться устами,
спраглими,
сухими.

МИ — СКИТАЛЬЦІ

Ходили ми,
ходили ми
між мертвими
людьми.

Не вмерли ми,
оброшені
слізьми,
і кровію
оброшені —
не вмерли ми.

А вмерем і ми
між вольними,
а вмерем і ми
невольними
людьми.

СТАРЕ ДЗЕРКАЛО

Містер
з білими вусами
в барі
віскі
пив
від першої
до десятої
віскі
і слово трусив
з-під вусів
про Україну,
бо мусів.

Потім
зідхнув — і з вусів
впала сльоза,
і мусів
додому іти,
бо мусів,
притрушений
сном
про Україну
від першої
до десятої
віскі.

НА ШЕВЧЕНКОВІ РОКОВИНИ

Якби Тарас був не прийшов на світ,
Це був би прикрий історичний факт.
Скажіть: нестворений хто б "Заповіт"
Співав, як завсіди, не в такт?

А хто б — от сміх! — на "академію" прийшов,
Як зовсім не було б ніде її?
Аж страшно: скільки патріот промов
Не чув би взагалі!

Та найстрашніше: не було б у нас
Шевченкознавців — і ніхто б не знав,
Чи існував Григорович Тарас,
А чи не існував?

Це справді був би невідрадний стан,
Хоч в дійсності, для буднів і для свят,
Живе ще й досі не один баран
З Тарасових ягнят.

О, музо чиста поетичних цнот,
Оборони, як в мене вдарить грім
За те, що я звернувся до висот
Переуявленням своїм.

ПРО ШЕВЧЕНКА, ВЕСНУ І ПІСТ

Шевченко — геній. Факт! Горілку часом пив
І їв з цибулькою і в оцті оселедця.
Ну, ну, не дзявкайте! Хіба ж це диво див?
Живий, не з каменя Шевченко був — здається.

Вже заспокойтеся! Патріотичний гнів
Залиймо чаркою, поважно і помалу.
Ніхто — хіба ж не так? — Шевченка не хотів
Стягнути з п'єдесталу?

От говорім — про що? Весняний знов приліт
І небо мокре ще і обрії захмарні.
— А оселедець де?

Ах, завжди той сам світ:
Безсмертний, горній дух — і справи кулінарні!

До речі кажучи, не важно, що земне
Шевченко полюбляв, — а що лишив, вашмості:
Велике слово! Ось що він лишив, а не
Із оселедця ості!

НЕРЕАЛЬНА ВИМОГА

Застрельте солов'я,
Застрельте сукинсина!
Бо що ж йому земля,
Що зветься Україна.

Під стінку — і прилюдно
Всі кулі з автомата!
Так робиться — і трудно.
Розстрілювалось тата,
Розстрілювалось свата,
Розстрілювалось брата.
Ех, ваша мати проклята!

Розвіє вітер пір'я,
Розвіє вітер кості.
Пливи до тих, що вірять,
О Дніпре високості!

ЄДНІСТЬ СУПЕРЕЧНОСТЕЙ

Усе, що треба, маєш:
Ти селезінку маєш,
Ти і печінку маєш,
Легені й серце маєш,
Нирки і шлунок маєш,
І ніс, і очі, й вуха,
І навіть мозок маєш.
А вже про ноги й руки,
Про пупець — і так далі
Хіба казати треба?

Чому ж твій омкний смуток?
Одного ти не маєш,
Того, що найважливіше:
Своєї батьківщини.
Тому твій омкний смуток.
А потім ти дістанеш
Лопатою по крижах.
Травною зійде спокій —
Те, що було початком,
Те, що закінчить коло:
Непам'ять.

Ну, що ж ти, друже, маєш?

НІЧ БЕЗ СПОДІВАНЬ

На простирадлі — я.
Під ковдрою — теж я.
Із ліжка довгі ноги
Стирчать, мої — чиї ж бо?
Вони нестерпно пахнуть
Дорогами чужими.
Нема води такої,
Аби, обмиті, пахли
Волошками чи кропом.

На кріслі дві шкарпетки.
Я виправ їх уранці,
Бо думаю ще жити.

Уже засну, бо очі
Втомипись оглядати
Кінець мого носа.

Добраніч! Стрінемось
На святі в честь героїв.

ЗАЯВА МАЙЖЕ ПОЛІТИЧНА

Я можу з дурнем випити, як п'ється,
І не одну — бо люблю зміну.
Але не можу слухати, як преться
Він будувати власну Україну.

Я можу з ним донесхочу, як схочу,
До ранку бути і — до чорта! — буду!
Але не можу, бо, бігме, не хочу
З ним будувати
Навіть
Псячу
Буду!

ЕПОХАЛЬНА ПОДІЯ

Який величний він! Величний він? Який?
Як сходить він з трибуни! Сходить він? З трибуни?
Не сходить! Він пливе! Не сходить? Він пливе?
Нікого вже не бачить! Вже нікого? Вже?
Його нема! Розпливсь! Він — провідник! Розпливсь?
З народу вийшов і в народ вернувсь! Вернувсь?

А ми — раді, раді, раді, а ми раді!
Слава!

ЗАБЛУДЛИВІСТЬ

Така заблудливість,
Дурна вона така,
Що невідомо вже,
Чи ноги ще ідуть,
Чи руки борються,
Чи голова ще мріє,
Чи серце б'ється.
Така заблудливість.
І як знайти себе?
І як знайти тебе?
А вже за Україну —
Які базікання,
Які вже молитви,
Які вже бляння,
Присяги вже які
І рішення які!
Патріотичний пир —
Ненажир хворобливий
Безсмаких ласунів.
Така заблудливість.
Дурна вона така!

КУЛІНАРНА РОЗМОВА

Ми говорили про вареники.
Про голубці ми говорили.
І говорили ми про борщ.
І про горілку говорили.
А ти ображено сказав:
— Про Україну ви ні слова!

Старий патріотичний друже!
Про Україну ми ні слова?
В усіх варениках вона!
І в голубцях усіх вона!
І в кожному борщі вона!
І в кожному келішку вона!

Ах, вибачай, а про пампушки
Не говорили ми, забули.
Приходь. Приходь обов'язково
Про Україну на розмову,
Бо і в пампушках — теж вона!

СТРАШНА ЛЯМЕНТАЦІЯ

Не пахнуть нам волошки сині!
Нема Вітчизни теплої землі!
О, шляк нас трафить на чужині,
Не в, наче писанка, селі!

О скорб велика! Серце повне!
На більшу скорб уже нема куди!
Куди пливеш, дірявий човне,
Як ані весел, ні води?

Ах, плачмо, плачмо, бо колишні
Нас мочать злі у спогадах дощі!
О, Гамаліє, де ж ті вишні?
О, Гамаліє, де хрущі?

Ну, досить, досить! Пощо крики?
Спочиньмо трохи, бо ж усе одно
Ніхто не чує. Не велике
Ми викричали в світ вікно.

ДО ГАЛИЧИНИ

Галичино, до тебе слово є цисе.
Уклінно прошу тя, прийми його, най ним
Хоч трошки довг віддам, бо непосильно єсть
Віддати вцілости.

Мов кленовий листок,
Що притуливсь к землі, так серце тупиться
До тебе. Викормилась м'я, Галичино,
Отцівщино моя — вузька і небагата,
О, не один тебе спогадує! Нема
Такого, щоб сказав: "Мені байбардзо".
А як такий де трафиться і, дайминато,
На тебе псьочить, то не галичанин він,
А перекінчик, най ся каже преч!

Прийми
Ще раз, Галичино, унижений поклін!
Хоч повномочія ніхто мені не дав,
То, якоже поет, за всіх я тутки рік.
О, не скузуймося о то, хто має право
Репрезентації! Ну, мир із вами, братя!
Не цофну, щом сказав, бо русин єсьм твердий!

РОЗМОВА ВАРЕНИКА З ГОЛУБЦЕМ НА ПІКНІКУ

Заповідач

Варениково-голубцевий здвиг
Запишуть знову до визвольних книг.
Це буде крок вперед! Великий крок!
Блакитно-жовтий стелиться димок...
Ой, люлі, люлі, сонце вже зайшло.
Вітчизно, чи ж не гарно все було?

Голубець

Здається, небезпека вже минула.
Скажіть-но слово, ну, чого ж замовкли?

Вареник

Ах, як тут слово виректи? Я бачив!
Це просто жах! Я досі ще тремчу!

Голубець

Без конспірації! Скажіть, що сталося?

Вареник

Зарізали неповнолітню курку
В присутності пів тузена яєць!

Голубець

А з яйцями що сталося? Живі?

Вареник

Яешню з них зробили для промовця!

Голубець

Для справи не одну заріжуть курку
І не одне яйце помре без крил!

Вареник

Прощайте, друже, вже мене вхопили!
Перекажіть! Нехай живе! Ого!

Голубець

(пізно вночі)

Лежати буду я в холоднім сосі
Великих споминів, аж врешті скисну!

Заповідач

На небі місяць, на землі трава.
Все промине! Добраніч вам, слова!
Хіба не жарт, коли в зелену ніч
Розвіюється нерозвійна річ?

СПОКІЙНИЙ МОНОЛОГ

Ми витерли сто пар штанів
На сидницях, а може й більше.
Це значить, кожний з нас, і ми
Ще далі витирати будем,
Бо визволення — актуальне,
І, мабуть, придуть ще видатки
На латочки і церування,
Якщо, звичайно, будуть фонди.
Без них, відомо, немислимі
Ні революція, ні з'їзди.

Історія довершується:
Вже кров — причесані слова,
Закляклий ритуалік бельфрів,
Склеротиків і фарисеїв,
І ексгібіціоністів!

Не треба нервуватись. Пощо?
Ось вітер розвіває порох.
Чи бачите? Цей порох — предки!
Ще витрем кілька пар штанів
І станем також предками.
Ми, що й казати, заслужили!
Хай милосердний буде вітер!

РЕАЛІТЕТИ

Політикам одне — реалітети.
До чорта мрійників з димком ідей!
Чистенькі руки, дорогі естети, —
Порада для дітей.

Говорять: воля. Ах, мої панове!
Чи краще слово здумати хто вмів?
Летить воно із легкістю полови
На вітрі язиків.

Народ є вічний. Нові покоління
На зміну придуть. Вольності салют!
Важливе: з вічністю порозуміння
Знайти не там, а тут!

Торгуймо всі! Торгівля — це не кпини,
А простий факт, як парасольний дріт.
Це ваш, панове від псякровдоктрини,
Реальний, гарний світ.

А як із кровцею? Хіба це піна?
А що як бризне — й потече ріка?
Чому пригнулися у вас коліна?
Чому тремтить рука?

Це тільки жарт, бігме! Хай і не сниться
З-під кучерів димок! До чорта з ним!
Кладіть, панове, на поблідлі лица
Реалітетний ґрим!

МІТИНГОВА ДИСКУСІЯ

Узявши до уваги стан фактичний
і врахувавши всі заторкнені реалія,
я мушу висловити погляд свій критичний,
що мій достойний опонент — каналія.

Мій передбесідник сказав усе і трудно щось додати,
однак, реасумуючи, конкретно кажучи, усі проблеми,
гадаю, як-не-як, було б доцільно сконкретизувати
заслухане, тому, отож, дозвольте слово до цієї теми.

Шановний голова, евентуально, правильно сказав
заторкненого й взагалі — і я, як не було б, тому,
узявши цілість, так як є, зокрема кожний пункт і теж
у суті речі, правду кажучи, погоджуюсь —
евентуально.

Так, у піднесенні патріотичному, поважно говорили
і, взявши до уваги факти всі, бенкет відбули
ухвалили.

НЕОФІЦІЙНИЙ ЗВІТ З ПАТРІОТИЧНИХ ЗБОРІВ

Балакали, балакали,
кудкудакали, кудкудакали,
і плакали, плакали,
і так набалакали,
накудкудакали,
наплакали,
що Україну
винесли із залі
дурну,
німу,
глуху,
сліпу
і мокру,
як хлющ.

ГЕРОЯМ СЛАВА!

А революцію уже
Рідненькі молі з'їли:
В Мюнхені і в Парижі,
В Нью-Йорку і Лондоні,
У Римі і Мадриді,
І тут, і там, і ще десь.

Лишилися літописці,
Лишилися промовці,
Лишилися постанови,
Лишилися протоколи,
Лишилися — холера
їх знає, що лишилось!

Ах, вибачте, лишилось
іще: героям слава!

КОНВЕНЦІЯ

Важливе на конвенції —
Фотель для ексцеленції
І крісла на конвенції
Для маси екзистенцій.

І стіл, що для президії,
На два чи три ряди її,
Й вода — як знак похвальної
Речевости загальної.

Відомо, важні звіти є:
Промовець всіх розвітрює
І теж себе — незморений,
Відважно розговорений.

Важлива теж дискусія —
Усіх до всіх екскурсія,
Над нею знов дискусія —
Заблукана екскурсія.

Та найважливіші вибори.
За-проти-за, ех, чорт бери!
Намови й пертракції
Для визволення нації.

Вкінці, як вияв зрілости,
Бенкет для всіх, для цілости,
Промови із кадилами,
Яка то дійсно сила ми.

Залишиться з конвенції
Фотель по ексцеленції
І крісла екзистенцій
Із купою претенсій.

ПОБРЕХЕНЬКА

Я за два кінці обрїй ніжно взяв
І зав'язав на голові жирафі
Найкращу із усіх кокард кокарду.
Жирафа повернулася навкруг,
До сонця й місяця, до зір, до мене
І мовила, від радости рум'яна:
— Який шармантний ти! Такої мавпи
Я в жодних джунглях ще не зустрічала!

Ви кажете — брешу? Авжеж, брешу!
До обрїю, здається, мабуть, треба
Іти сто років, може, навіть більше.
До голови жирафи — я драбину,
Що снилась Якову в біблійнім сні,
Украсти мусів би, але не знаю — де?

Історія — ви кажете — дурна?
Що мудра — не кажу. Є ще дурніша:
Кобиляча із казки голова
У ролі Прометея.
Не вірите?
Бо ви не патріот!

ТИМ, ЩО ЗА ВСІХ СТРАЖДАЮТЬ

Зітри, зітри свій героїчний грим,
О лицарю патріотичних див!
Уперто б'єшся з ворогом. Чорт з ним!
Ти піт свій весь пролив.

Збудись, скажи: де дійсність, а де сон?
Важка проблема. Не здолати мрій,
Що в них блукає, трубить білий слон:
— Готуйсь до веремій!

Ні, не будись! Пробудження — гірке!
До бою! — бачиш? — тіні звідусіль!
Збирай, приклеюй, склеюй черепки.
Вони — твій біль!

Послухай: чуєш, як тобі водно
Кує безсмертя хор глухих зозуль?
Ах, не страждай! Вітчизна вже давно
Забула, що не впав
За неї ти
Від куль.

Я ВИБРАВ САМ ВИГНАННЯ

Не вигнали мене, я вибрав сам вигнання!
Я часом вию псом і також зуби шкірю.
Тужу, бо тужний вдався — від ранку до смеркання,
Не вірю, що вернусь, а в сні — вертаюсь, вірю.

Я не один такий, не перший, не останній!
Розвіюсь порохом — бо чим же? Вічне право!
Та слово залишу — не краплю в океані,
А хвилю, що біжить к тобі, посмертна славо!

Я часом вию псом і також зуби шкірю!
А клясти — то клену, і барвно, і багато!
Обскубати б усіх, що півнячому пір'ю!
Аве Леополіс, до чорта імператор!

Я не один такий, не перший, не останній!
Не вигнали мене, я вибрав сам вигнання!

ОДА ДО ТУГИ

Невтишна туго, жалісна потребо,
Нехай мені
Вітчизни голубіє небо,
Не меркнучи — у чужині.

Здається, не вернусь додому.
Ах, звідки взяти бистрого коня?
Надій і мрій стару солому
Жую щодня.

Були шляхи — і що ж? Віддав їм
Підошви добрі. Знову йти?
На цвяху висить на іржавім
Наплечник самоти.

Покину, залишу усе це!
Достаток, спокій — поки час!
Але чи витримає серце
Ще раз?

О туго, колиши у колі
Долонь своїх мене!
Ах, не тряси, прошу, поволі!
— Ой, люлі, все мине...

Здається — ніч, а може, дніє?
Котрий це рік і день котрий?
О туго! Небо голубіє!
Я — також голубий!

ПОХВАЛА СИТОСТІ

Статечно живемо на волі
(Звичайно — на чужій)
І травимо поволі
Насущний свій.

Поклін, життя чудесне
Нескорої ходи!
Це нам буяють весни,
Це нам цвітуть плоди!

Чого ще треба? Марципана?
Чи з макагіґами халви?
— Осанна ситості, осанна!
Це я гукнув. А ви?

Потуго травлення, несила
Високі проректи слова!
Ти серце полонила
І ти одна жива!

О, мамко щедрости! Не сниться —
Це справді — ми!
Ще ближче, нижче, нахилися
Обильними грудьми!

ФОРМУВАННЯ ПОХОДУ

Ой зберу я всі слізеньки, слізеньки,
Потечуть вони річками, річками,
І пушу на них човники, човники,
А у кожному з чубчиком, з чубчиком
Посаджу патріотчика отчого,
Що є пупчиком, пупчиком, пупчиком
України всієї.
Хай пливе гордовита фльотилія,
Незвитажна армада із чадами
Та у безвість під чортовий грім!
Амінь.

ДУМИ МОЇ, ДУМИ

Чи з нікуди, чи з нізвідки
Прилетіли п'ятьп'ятьки.
А між ними п'ятьп'ятько,
Ніби янгол, ніби дідько.

Він сказав мені: "Ви рідко
Нюхаєте євшан-квітку!"
Я відрік: "Бо вже, до дідька,
Знафталінилася квітка!"

Відлетіли п'ятьп'ятьки,
П'ятьп'ятько теж — та й стільки!

ПАТРІОТИЧНА ЩИРІСТЬ

Я досить маю вже
Себе і України!
Ах, чую як ірже
Панок від дисципліни,
Що цноту береже
Мою і України.
Я бімбаю собі!
Ах, бімбаю собі
На самоті, в юрбі,
Бо досить маю вже!
Бо досить маю я!
Траля-ля-ля-ля-ля!
Траля-ля-ля-ля-ля!

Плюю, ах, як плюю
На кожду директиву!
Горілку добру п'ю
І також добре пиво —
Траля-ля-ля-лю-лю!
Траля-ля-ля-лю-лю! —
Розмашисто й правдиво.

Як гірко я люблю!
Як серце, кість і кров
Пече моя любов!
Щодня в мені вона
До ста чортів — одна!

Я досить маю вже!
Ах, досить маю я!
Нехай панок ірже,
Я бімбаю собі!
Ах, бімбаю собі
На самоті, в юрбі!
Траля-ля-ля-ля-ля!
Траля-ля-ля-ля-ля!
Траля!

ДІЙСНІСТЬ НАСЬКОГО ПОЛІТИКА

Пішов політик наський
до туалети.
За той час сталася війна.
Упало ікс мільйонів.
Вернувсь політик наський
із туалети.
На ліжку смерть сидить:
— Ти настраждався досить.
Пішов політик наський
до туалети.
За той час сталася війна.
Упало ікс мільйонів.
Вернувсь політик наський
із туалети.
На ліжку смерть сидить:
— Ти настраждався досить.
Пішов політик наський
до туалети.
Ще не вернувся.

ЕПІТАФІЯ ДУРНЕВІ

Добре бути в ліжку, —
а світ горить.
Добре встати з ліжка,—
а світ горить.

Добре, дурню, добре,
дурнем бути добре,
як світ горить!

БУДЕННІСТЬ

Не легко бути автентичним,
Як птиці, дерева і хмари...
Коли прекрасне і незвичне
Конає в тупоті отари,

Коли пігмеї ходять дуто —
Вдають чи Гонту чи Підкову,
І славлять Київ і Славуту,
П'ючи смірновку й виборову,

Коли рідненький Санчо Панчо,
У спальні вже, а не у клуні,
Хропе, знемігшись після ланчу,
При боці теплої Настуні...

Не легко бути автентичним!
Та чорт із ними! Чорт із вами!
Вже й смерть сміється з-поза спини
Безгубими устами!

ЮВІЛЕЙ СЕЛЕПКІВ

Уже селепки ходять ювілейно.
Вже накрохмалено, вже — "прошу пана".
Вже усміха-ха-хаються елейно,
Вже капелюхокланяння і шана.

Вже серце щось, уже у шлунку тисне,
Вже ревматизм і, вибачте, простата
І геморої — все, якби навмисне...
Не від мамуні це і не від тата.

Живуть селепки мирно та ідейно,
Утверджені в революційній вірі!
Ну, хай походять трохи ювілейно
На не своїм подвір'ї.

ЛИСТ

Ми маєм хату, меблі, телевізор,
(Бабуся вмерла),
Вітрильник, тандербирд і катедж маєм,
(Дідусь умер),
І піяніно, пса і гроші в банку,
(Мамуся вмерла),
Крім того, їздимо до Гонолюлю.
(Татусь умер).

Живеться нам прекрасно!

ОДНОХВИЛИННА ПРОМОВА НА ВЕЛЬМИ СУМНУ ОКАЗІЮ

Він був добрим патріотом!

В цій землиці чужиниці
Він лежить і вже не встане,
Хоч стояв, як дуб, кремезний!

Він щодня безсмертний буде
У серцях, як в протоколах,
Де блищить його імення.

Не забуде Україна,
Бо він клявся їй прилюдно,
Бо вмирав за неї в будень,
А в неділю йшов до церкви.

В нім одне горіло: Справа!
Він не жив для слави. Слава!

НЕБЕЗПЕЧНЕ ПИТАННЯ

Не завидуй ніколи нікому:
Ні очей, ані вух, ані носа,
Ані уст, ні зубів, ні волосся,
Ані рук, ані ніг, ані спини,
Ні грудей, ані клубів — і нижче, —
Бо хоч будеш, наприклад, до смерти:
Зизоокий, безвухий, кирпатий,
Кривопиский, беззубий і лисий,
Довгорукий, кульгавий, горбатий,
Клишогрудий, безклубий — і нижче, —
Ти є ти! Неповторний! Єдиний!

Ну, а серце, а розум? Це, брате,
Взагалі небезпечне питання!

ЗАМКНЕНЕ КОЛО РАБА САНТИМЕНТАЛЬНОГО

Я ребра столочу — і плачу.
Я горло підріжу — і плачу.
Я кулю між очі — і плачу.

Я їм — і не їється, бо плачу.
Я сплю — і не спиться, бо плачу.
Я п'ю — і не п'ється, бо плачу.

А виплачусь — ребра столочу.
А виплачусь — горло підріжу.
А виплачусь — кулю між очі.
І знову я плачу, ой плачу!

У мене є серце — не камінь!
У мене є серце чутливе!
Повірте! Ах, серце моє!

БОРОДАТА ІСТОРІЯ

Де Рим, де Крим, а де копиця сіна!
Ми родимося кожної епохи,
А борода — відразу по коліна.
Вмираємо не раптом — а потрохи.

Для нас ласкава доля й неласкава:
Жупан і дранка на побитій спині.
Велика купа: слава і неслава,
І буйні голови і буйні дині.

В безсмертя наше маєм віщу віру:
Були і будем, завжди будем знову!
Між злом-добром стосуєм рівну міру:
Вовчицю ссем чужу й свою корову.

Де Рим, де Крим, а де копиця сіна!

ЧОРТИ В НАЦІОНАЛЬНОМУ БАРИ

Сиділи у барі чорти,
А поруч із ними — ти.
Найстарший спитався:
— Хто ж ти?
І враз повторили чорти:
— Хто ж ти?
А ти відмахнувся:
— До чорта!
Пішли ви до чорта, чорти! —
Найстарший обуривсь:
— Ах ти!
Який же неввічливий ти! —
І враз повторили чорти:
— Ах ти!
Який же неввічливий ти! —
А ти уклонився:
— Ну вип'єм!
За Україну, чорти! —
Тоді підвелися чорти:
— Пішов ти до чорта!

ПІСЛЯ ПАТРІОТИЧНОЇ РОЗМОВОНЬКИ

Злість прошуміла. Віддзвеніли нерви.
А мить, а мить — навідлі! зліва! справа!
Ну й патріот! З партійної консерви!
— "Вітчизна як?" — "Це, пане, наша справа!"
— "Репрезентуємо! У нас її мандати!"
І дметься він, патріотизмом дутий —
Гладка блощиця, що зібралась чхати,
Ось-ось і чхне, але не може чхнути.
Злість прошуміла. Віддзвеніли нерви.
Ех, світику — не стрітисся не вдасться.
Важкі слова — з солом'яної мерви.
Іди до трясці!

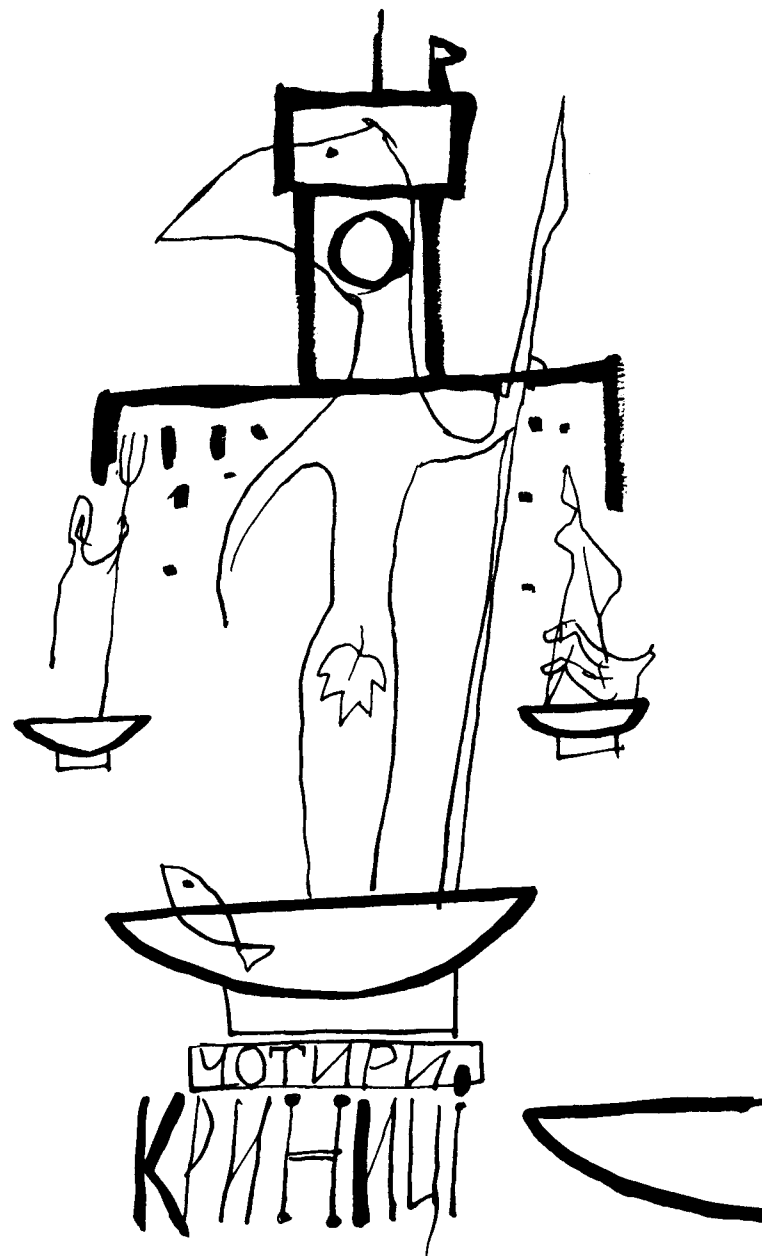
ВТРАЧЕНА ІДИЛІЯ ПОЛІТИЧНОГО
ЕМІГРАНТА — МІСТЕРА СЕЛЕПІЯ
БЕРБЕНИЧКИ

Ти гицкавсь радісно у нецьках,
Маланина рябіла кецька,
Над лавою в страшної Бозі
Порепані чорніли нозі.

Настуня вишивала квітку,
На неї з печі зиркав дідько,
Мамуня штрик! гачком у зуби,
А він сміявсь, що вже не буде.

Тереня розплітала кіски,
Татуньо їли мух із миски,
А кіт на припічку, Мурлика,
Тебе до себе митись кликав.

Ти б ще погицкавсь, ко́жний знає, —
Та щастя тільки раз буває.

ЧОТИРИ КРИНИЦІ

Мій Львів самотній буде.

Ах, скільки він самотній був!

На Ринку в чотирьох криницях
вода тече.

Над ними сонце нахилиється,
відходить і приходить.

Над ними місяць нахилиється,
відходить і приходить.

Ах, скільки ми самотніми були!

Ми нахилилися, відходили й приходили.

Ми відійшли — і вже не прийдемо.

І Львів самотній буде!

На Ринку в чотирьох криницях
вода тече.

НЕТЛІННЕ

Я стою на комині,
На високім комині,
На такім високім,
Як у Львові, комині,
Над усе найвище:
Світ внизу — далеко,
А до зір — найближче.

Я додому хочу!
Відчинити двері!
Глянути на стіни!
Зорі, зорі — тлінні,
А в мені нетлінне:
Відчинити двері,
Глянути на стіни.

Я стою на комині.
Кажете: "На комині?"
Я стою на спомині.
Кажете: "На спомині?"
Ах, який дурний ти!"
Я кажу: "До чорта!
Їжте, пийте, жийте!"

Я хотіти буду!
Я стояти буду!
Зорі, зорі — тлінні,
А в мені нетлінне:
Відчинити двері,
Глянути на стіни.

САНТИМЕНТАЛЬНИЙ ФРАГМЕНТ

За Успенською церквою місяць.
Він із дому ішовши до міста,
В трьох корчмах зупинивсь — і знемігся.
А та перша була на рогачці,
А та друга була на Пекарській,
А та третя була на Підваллі.
Одинадцятку б'ють Бернардини,
Одинадцятку ратуша б'є вже,
І останній трамвай вже від'їхав
З-під Високого Замку — як завжди.

За Успенською церквою місяць.
Він ледь-ледве на баню підвівся
І у вікна глядить, що напроти,
В тихі вікна, відчинені навстіж,
Де, здавалося, молодість завжди.

За Успенською церквою місяць.
Я, із дому ішовши, із міста,
В трьох корчмах зупинивсь — і знемігся.
А та перша була на рогачці,
А та друга — де? — чорт її знає!
А та третя — де? — чорт її знає!
Одинадцятку б'ють Бернардини,
Одинадцятку ратуша б'є вже,
І останній трамвай вже від'їхав
З-під Високого Замку — як завжди.
З-під Високого Замку — назавжди.

За Успенською церквою місяць.

ЛЬВІВСЬКА ІСТОРІЯ

На Руській, на Підваллі
Цвітуть, цвітуть ліхтарні!
Ех, молодосте львівська,
Мій випитий напою!
А місяць — знаний кіндер. —
Сидів у фурдигарні —
Гуляє поміж ними,
Напахчений росою.

Трамвай на розі дзенькнув.
Минає вже зупинку.
І вірте чи не вірте,
Ступив я саме в браму,
А Посейдон в трамваї!
Старезний бог із Ринку!
Чи на Олімп він їде?
Чи на Високий Замок?

Під кнайпою — коняка.
Дрижить і тихо плаче.
А фірман гладить шию,
Цілує сиву гриву:
— Ну, коню, друже вірний,
Життя таке собаче! —
Веде її до кнайпи
Ще на останнє пиво.

У кам'яниці глухне.
Ключами сторож дзвонить.
Кахикає. Він, мабуть,
У гробі простудився.

Десь сходи заскрипіли,
Десь ринва шелест ронить.
Пора уже додому.
Чого ж я задивився?

Над ратушею — відьма!
Шановна Марціно́ва,
Перекупка з Боїмів,
Летить, мітлою віє.
Гукаю: "Сервус, цьотка!
Лиш я і ти зі Львова!"
У Грубера в крамниці
У койці півень піє.

Надходить кіт. Ні чорний,
Ні синій, ні зелений.
Одні у нас пригоди.
Ми стрінулись не вперше.
Ударила година.
Удари ці для мене,
Удари ці у мене,
У душу, в мозок, в серце!

Вже відцвіли ліхтарні,
Постарілись стоявши.
А місяць — знаний кіндер —
Пішов за молодими.
А я дивлюсь, дивлюся,
Задивлений назавше.
Не вірите? Не вірте!
Воно для вас незримо.

ОСТАННЄ ЩАСТЯ

Як живеться? Як ся маєш?
Знов календарі гортаєш?
Знов старі листи читаєш?
Знов своїх вулиць шукаєш?
Ну, скажи-но, як ся маєш?

Голова болить від смутку?
Смуток не минає хутко?
Плачеш в нейльонову хустку?
Що ти кажеш?! Зле ся маєш?

Брат, сестра щоночі сняться?
Батько? Мати? Тітка Настя?
Дідо й баба? Ах, не знаєш!
Щастя маєш! Щастя маєш!

ЛЬВІВСЬКИЙ КАШТАН

Каштан мене
долонею вітає:
— Де ж ти бував?
Забув мене? —
І знов мене
долонею вітає.

Іду, тремчу:
— Мій добрий друже!—
А він мені:
— Ну говори,
ну говори,
мій добрий друже!

Іду, мовчу.
Не маю слів.
А він —
долонею киває!
І бачу я:
відходить він.

Чи вже пора?
Чи йти за ним?
А він —
долонею киває.

ІНТЕРМЕЦЦО

Ходім. Вулиць багато.
Найкраще йти удвох.
Ми не заблудимось.
Не меркнуть слава,
Ні доброта,
Ні вірність,
Ані страждання.
Поглянь: собор св. Юра.
Ми не заблудимось.

Вже червень устає.
В сандалях діти.
Ти кажеш: приморозок.
Ти кажеш: листопад.
Але цвітуть каштани!
Цвітуть, цвітуть!

Ходім. Вулиць багато.
Найкраще йти удвох.
Того, що в нас, не розділити.
Ми не заблудимось.
Це наше місто.

НА РИНКУ У ЛЬВОВІ

Продавали
жиди
коропів
живих.
— Коропи живі!
Коропи живі! —
На Ринку
у Львові
сумирні
жиди.

Сходила
зоря,
здаля,
звідтіля,
де земля — праземля.
Сходила
над Ринком
у Львові
зоря.

Продали
жиди
коропів
живих.
— Вже нема!
Вже нема! —
Втихли.
Пішли.
Не були.

— — — — —

Ринком
у Львові
тріє царі
пройшли.

Я, КІНДЕР І ПАННА

Від поцілунку що солодше?
Ну, спогад, навіть і гіркий.
З підбитим оком я вертався додому
і обмірковував відплату,
а потім знову я вертався додому
з підбитим оком.

Бо кіндер спритний був,
а я — напористий.
Він панну мав.
Це значить — він ходив із нею.
Я з нею теж ходив.
Не жалую.
А потім знову я вертався додому
з підбитим оком.
Бо кіндер спритний був,
а я — напористий.
Не жалую.

Верніть роки!
Покличте панну,
покличте кіндера,
підбийте око!
Підбийте два!
Верніть роки!

СУКНЯ

Мама шила сукню.
Не собі — а пані.
Гарну вшила сукню
На утіху пані.

Мама шила сукню.
Не собі — а пані.

Мама шила сукню,
Та не шилось мамі.
Принесла для мамі
Чорну сукню пані.

Вже не шила мама
Ні собі, ні пані.

БУРЯЧКИ З ХРОНОМ

1916

Любив мій батько бурячки із хроном.
В листах із фронту завжди він писав:
"Пришліть горнятко бурячків із хроном".

Приїхав з фронту батько мій додому.
Він їв картоплю й бурячки із хроном.
А сльози капали — він їх ковтав.
І навіть капали, як нас прощав
У кухні, в сінях — і поїхав з дому.

Любив мій батько бурячки із хроном.

БРАТ

Брат залюбивсь у військо.
Як військо маршувало!
Як військо заспівало!
Брат залюбивсь у військо.

Брат не вернувсь із війська.
Війна — військова справа.
Чи військо маршувало?
Чи військо заспівало?
Брат не вернувсь із війська.

Брат залюбивсь у військо.
Хоробрість, честь і слава,
І стяг на стяг — Держава!
І кров на кров — і кров'ю!

Брат залюбивсь у військо
Першою любов'ю.

ГАВА

В куті чатує гава.
Вся чорна, дуже чорна!
А руки довгі-довгі,
Ось-ось мене ухоплять.
І гава добре бачить,
Що я боюсь, заплачу.
А мама робить каву.
Всміхається — чи бачить?
Де ж янгол Хоронитель?
Молюсь — і раптом бачу:
То янгол робить каву!
Він бачить гаву, бачить!

ЛЯМПА

Я говоритиму до ляmpi.
Вона лишилась там — удома.
До неї, може, хтось говорить,
У тиші, за столом — самітний.
Я говоритиму до ляmpi!
— Далека ляmпо! Засвіти-но
Хоч раз мені в чужому домі! —
А далі, далі? Як же важко
До ляmpi говорити!

СПОМИН

У комині вітер столітній сидів
І басом охриплим до мене гудів:
— "Я дуже голодний. Тебе, хлопче, з'їм!"
І кинувсь на мене, аж рухнувся дім.
Він їв мене люто в страшній самоті,
Між ліжком і шафою в темнім куті.
І, мабуть, він з'їв би мене, горлодав,
Та серця свого я торкнувшись не дав.
Вкінці утомивсь і поволі затих,
Зідхаючи злісно у меблях старих.
А потім почув я крізь радісну мить,
Як мама сказала: "Диви, де син спить!"

СОН

В крамниці їм цукерки — даром.
Трамваями я їжджу — даром.
І у кіно ходжу я — даром.
Горілку в корчмі п'ю — теж даром.
Але додому щоб дійти,
То знаю: тут платити треба!
І я плачу ціну найвищу:
Я плачу — і плачу плачем.
Плачу — не даром!

ТІТКА НА ДРАБИНИ

(Майже спогад)

Тітка падала з драбини,
Не годину — пів хвилини.
Ой з драбини, ой з драбини!
А як падала, злітала,
То щаблі вона ламала,
Бо і що ж робити мала?
А як гепнула на плечі,
То померкли день і речі.
Ой померкли день і речі!
Так лежала бідна тітка,
Як сирітка, як крихітка,
Ну й до дідька!
Як скінчити вірш про тітку?
Хай лежить, бо клалась рідко,
Бо роботи — мій ти світку!
Цілий вік — по днині днина,
Як драбина! як драбина!

КОНФІТУРНИЙ ПІЯНИСТ

Фортепіан у тітки вік стояв.
На нім ніколи Кудрик не заграв,
На превеликий жаль.
На нім і не заграв Барвінський,
На превеликий жаль.
На віку бутель з конфітурою стояв.
Я завжди в нього пальці устромляв,
Коли мій захват музикою — кінський,
На превеликий жаль,
По клявішах усіх перечвалав.

Куди ж подівсь фортепіан старий?
А бутель з конфітурою — куди?
А Кудрик? А куди подівсь Барвінський?
Дурні питання! Ти — дурний, дурний!
Сліди, як чорні клявіші, сліди,
А білі клявіші, як зуби кінські!
Усе, як ти — у долі українській.
Облизуй пальці в час журби й біди!

Чи ж не облизую? Гірки вони.
Облизую,
На превеликий жаль!

ТЕ, ЩО БУДЕ

Не піду до неба, не піду!
Не піду до пекла, не піду!
Блукати я буду, ой буду,
Між небом і пеклом, ой буду,
І буду невпинно питати
Навколо, навколо, навколо:
— Кудю дійти до Підвалля,
Кудю дійти на подвір'я,
Кудю на поверх на третій,
Кудю до хати?

А вже як дійду, відшукаю,
Набудусь, щоб мати на вічність.
А потім — я піду до неба,
А може, до пекла. Не знаю.
Направду, не знаю.

БРАМА

Дверник вийшов замикати браму.
Як щодня, у кам'яниці, де я жив.
Я ще раз оглянувся — і що це?
Дверник, виявилось, був дотепний.
Браму він замкнув, запер наглухо.
Я назавжди залишивсь на вулиці.
Він умер і взяв ключа з собою.

ФАНТАЗІЯ

Не пиши до мене
Жодного листа.
Це було шалене:
Цілу ніч кричали
Наді мною клени
І не зорі сяли —
очі
та
уста.

Потім сто панянок
Вибігли на роси,
Розпустили коси,
В них мене піймали,
Сто раз цілували,
А стоперший — колом
Лягнули в долоні,
І табун зірвався —
Коні,
Коні,
Коні.

Я схопив за гриву
Буйну вороного
І припав до неї
Вогняним чолом.
Я не знав нічого,
Я не стрів нікого,
Кінь той знав дорогу,
У твої ворота
Вдарив копитом.

Вийшла ти на ганок
Тиха, як світанок,
І були холодні
Очі
та
уста.
Не пиши до мене
Жодного листа.
Більше не пиши.

ТИ — ІЛЮЗІЯ ПЕСИМІСТИЧНА

Теплий шепіт приплив.
Хвиля в серці стонулася.
Ти мене поїняла,
Як тебе уявив,
Як зачулася.

Мабуть, я — обіймав.
Мабуть, я — цілував.
Шепіт в тиші затих.
Хвиля зникла між хвиль.
І я знав — ти моя
Більш уже не була.
Не вернулася.
От яка ти була!
Не вернулася!

УЯВНІСТЬ

Вмочу перо — хай снігом віє!
О, як нападало багато!
Які смішні і щедрі мрії —
Засипали по вікна хату!

Вмочу перо — хай дзвонять сани!
І дзвонять! (Серце, ти — шалене!).
Вже чую голос: "Гей, Богдане!"
І знаю — це до мене.

Ще раз! Ще раз! — і на папері
Писати місця вже нестало,
Так навстіж відчиняю двері!..

Ех, дурню, не спіши! Помалу!

Ну й розлилось!.. Нема чорнила!
А так здавалось — прийде нині
Моя, немолода вже, мила
В дівочій спідничині.

ЇДЕ МОЯ МИЛА

Навколо — тиха павза.
Я в ній — до себе ближче.
А місяць — він так завжди! —
На мене свище.

Не встану. Встати ліньки.
Так бути — найсолодше
І чути: на зарінках
Великий Віз туркоче.

Ах, місяцю, май розум!
Затихни. Досить свисту!
Це мила їде Возом,
Виблискує намистом.

Навколо — тиха павза.
Я в ній — і місяць свище.
А мила — їде завжди
І не приїде ближче,
І не приїде ближче.

ДОБРАНІЧ МОЛОДОСТІ

Розплітала косу,
сиву розплітала,
і вдивлялась пильно,
в дзеркало вдивлялась,
що втонула в ньому
молодість її.

В'яло позіхнула,
підвелася в'яло
і в сорочці довгій,
біленій сорочці,
клася у ліжку —
в зимну самоту.

Вколо темна тиша
загорнула в коло
речі у кімнаті
і минулі речі,
лиш тремтіла ясно,
в дзеркалі тремтіла,
як у ставі місяць,
молодість її.

БАЛЯДА ПРО ЛЮБОВ

Залюбився кущ тернини,
У тополю залюбився,
Що стояла край дороги,
По той бік, напроти нього.

Ніч і днину — цілий травень,
Ціле літо — ніч і днину
Він зідхав до неї вірно
І очей не зводив з неї.

А як перше листя впало,
Жовте листя на дорогу,
Затремтів весь кущ тернини
Від надмірного бажання.

І здійснилась довга мрія,
Найтайніша мрія серця:
Лист опав увесь з тополі,
І нага вона стояла.

Ну і що ж? Ах, бідні очі
І любов у них безсила!
Вмер поволі кущ тернини
У тернистій безнадії.

По той бік стоїть тополя,
А напроти — кущ тернини,
Поміж ними доля їхня:
Як широкий світ — дорога.

GOOD TIME

У парку під тоненьким деревом
Стоїть панок з кругленьким черевом
І воду п'є із соком — пурпурову,
І усміхається.
Чи ж не чудово?
Ах, як чудово!

Дівчатко з голубим бальоником,
Хлопчина з дерев'яним коником,
Близнята з однією пипкою,
Панянка з нотами і скрипкою,
Дідок у чорному з газетою
І песик з ніжкою задертою.

А сонце, сонце вже під чаркою
Цілується з малою хмаркою.

Надходить пані в сукні з квітами,
Колише клубами розквітлими,
Угледіла панка — і нагло в нього
З пістолі стрелила — і більш ні в кого.

А сонце, сонце вже під чаркою
Цілується з малою хмаркою
І воду п'є із соком — пурпурову.
Чи ж не чудово?
Ах, як чудово!

ПАТЕТИЧНА МАСКАРАДА

Скупався я у ванні
Моеї самоти,
Щоб серце чисте, пані,
Вам в дарі принести.

Ах, смійтесь — ваше право!
Та серце — щедрий дар!
О, відхиліть ласкаво
Цнотливости вахляр!

Чом стягуєте брови?
Що ж більше я віддам?
Чи ж яблука любови
Не скуштувати нам?

Хоч запишіть мене ви
В карнет маленький свій,
Нехай цвіте рожеве
Тепло моїх надій!

Не відходіть! Ще слово!
Чи ж дармо я купав
Щодня себе, щоб знову
Мій щирий труд пропав?

Зрадлива Кольомбіно,
Дозволь, дозволь хоч раз
Обняти криноліну
Захованих окрас!

О серце, жалю грудко,
Який немитий світ!
...Я капелюхом смутку
Вклонився їй услід.

СІНДЕРЕЛЛА

Куди ж ти утекла?
Де черевичок твій?
А, може, ти була
Босоніж? Ах, привій!

Конфетті, вітре, знов:
Роки всі й дні усі.
Я б змія поборов,
Віддав би їй красі.

Ворожко, ще хоч раз
Ужй свого знання:
Їй не скупий дай час,
Мені над час коня.

Вже музики нема,
Лиш небо — ніби сон.
Сопілко, ти сама —
І твій предвічний тон!

О Сіндерелло, будь!
Та що ж, не буде вже!
Зозупі знов кують.
Мені — лиш кінь ірже.

ПІДМОВА

Пера на твої коліна
Вже червона ронить птиця.
Буде ніч. Не бійся сіна.
Небо — як твоя спідниця.

Щастя більш уже те саме
Не всміхнеться тихоусте.
Не відходь! Он понад нами
Місяць — мов листок капусти.

У тобі розхмільна сила.
Не заснеш в пустій коморі.
Притулись. Чи бачиш, мила?
Мов твої коралі — зорі.

На вереті — старість біла.
Пригадаєш біль утрати:
Молодість, що відлетіла,
Оборіг, що коло хати.

Завернися із порога!
Там підкову не прибито!
Глянь востаннє, теплонога!
Ах, разова Афродито!

СМЕРТЬ, ПРОШУ ПАНСТВА!

Це, мабуть, смерть моя, вже бачу!
Синенькі очі, милий усміх,
Пухкенькі ручки, білі зуби,
Авто "Лінкольн", чепурна хата,
Сто тисяч в банку (може й більше),
На цвинтарі — два чоловіки.
Я — оженюсь! Я хочу жити!

Все буду мати — щохвилини.
Щоночі все і все щоднини.
І проминання — час без часу,
І споминання — час від часу,
І також тещу — прошу дуже!

Це, мабуть, смерть моя, вже бачу!
А смерть, — хоч кожний бачить чорно, —
Це, безперечно, справа ясна!
Я хочу жити, жити, жити!

ПРЕТЕНСІЇ СТАРШОГО ПАНА

На язиці пелюстка снігу в тебе
Розтанула. Ти усміхнись до мене.
На язиці заліза кусник в тебе
Розтанув би! Та усміхнись до мене!

Я не ревную. Зустрічайсь з ким хочеш.
А хочеш заміж? Хоч виходь і завтра!
Моя любов — чи хочеш, чи не хочеш —
Не має дня — ні нині, ані завтра.

Дивуєшся, що волос в мене сивий?
Я б міг пофарбувати — назелено.
Але що з того? Завжди буду сивий,
Хоч іноді роздумую зелено.

Раз обніми, бо потім буде пізно.
Так пізно, що мене уже не знайдеш.
Коли ж і знайдеш — то ніколи пізно
Не буде в ліжку "Отченаш" сказати.

НІЧ БЕЗ ЖАДНИХ СПОДІВАНЬ

Штучні зуби у склянку поклала,
Штучні вії в коробку синеньку,
А перуку чесала, чесала,
Та імення шептала, шептала,
І зідхала, і мовкла, і ждала.

Тільки зірка, як завжди, моргала,
Тільки місяць заглянув тихенько,
Тільки нетля безшумно літала,
Тільки тінь по стіні танцювала, —
Тільки щастя ніколи не мала.

Штучні зуби у склянці лежали,
Штучні вії в коробці синенькій,
На перуці сльозини блищали
І питали її, і питали,
І казали, казали.

ЩЕ ОДНА МОЛОДІСТЬ

На бедра ти розлого щедра.
Кому тріщать щасливі ребра?
Кому, скажи, ти щиросердна,
Та молодість немилосердна?

Це, прошу пана, всім відомо.
Ну, не щипайте! Йдіть додому!
Хіба піду — дай цьомку-цьому.
Ах, вже іду, вже йду додому!

ОСТАННЯ ІЗ ШЛЯХЕТНОГО РОДУ

Всі королі давно вже голі.
У наймах в багачів — князенки.
Романтика? Роз'їли молі.
Ростуть селепки, як підпеньки.

А ти чекаєш, русокоса.
Шляхетний родовід — в комоді.
Чи не твоя бабуня боса
Цибульку микала в городі?

А, може, кедлаком, нівроку,
Вночі примчиться, свисне хвацько
І викраде тебе в шляфроку —
Відважний лицар Калафацько?

Не млій, не млій, шляхетна панно!
Поглянь, як мудрий світ кружляє
І ти, і ліжка, й кухня, й ванна...
А чудо? Чуд уже немає.

ПАННО АННО, ПЕРШИЙ ДОЩИК!

На волоссячко, на щічки,
На коралики, на ручки,
На сукеноньку, на ніжки,
На тонесенькі панчішки —
Панно Анно! Панно Анно!
Перший дощик! Перший дощик!
Ах, ловім його у горщик!
Ах, ловім його у збанок!
Ви — смієтеся весняно,
А мені — страшенно банно!
Ми не зловим ні краплини.
Пройде хвилию хвилинне.
Трохи змокнем, трохи висхнем.
Що забудемо — те висним.
Перший дощик! Перший дощик!
Ах, ловім його у горщик!
Ах, ловім його у збанок!
Ах, ловім його у жмені!
Панно Анно — дні зелені!
Панно Анно — дні шалені!
Панно Анно!

ЩО Я ВИДУМАВ?

Я видумав тебе,
Бо не зустрів ніколи.
Я одягнув тебе,
Бо ти з'явилась гола.

І ти тепер — щодня.
Не можеш ти не бути,
І голос твій щодня
Я чую, вмію чути.

Тікаєш ти не раз.
Я не журюся, мила.
Це не останній раз!
Я знаю, в чому сила.

Я видумав тебе,
Бо не зустрів ніколи.
І видумаю знов —
Ти не втечеш ніколи!

МАМЦИНА РАДІСТЬ

Чіча доня! Чіча доня!
Бузя з кровці, бузя з моня.
Киня в доні синя-синя.
Тиняй, доню! Тиню, тиню!
Видно пупку, видно майці.
Чіча доня — радість мамці.
Тупцю — тупцю! — ніжки цюпці,
А на ніжках цюпці чопці.
Розтанцюють чопці хлопці,
Розтанцюють киню синю.
Тиняй, доню! Тиню, тиню!

ТИ — РОЗМАЇТІСТЬ

Форму можу уявити.
Вигадати можу слово.
А тобою — можу снити,
В сні — бальоні кольоровім,
Снити кольорово.

Форма зміниться, розтане.
Вигадане згасне слово.
Сон — інакшим сном не стане,
Бо тебе не переснити.
Мабуть, довго будем жити,
В сні — бальоні кольоровім,
Жити кольорово.

ПЕРША ЛЮБОВ — НЯНЯ

Вона — рум'яна, теплогруда,
А стан — у клин. Ах, люба-згуба!
А бедра — хлюп-хлюп, повні відра.

Я — хлопчик-чопчик. Я — горобчик.
Я — херувимчик. Я — мізинчик.
А ніжки — кізки: ходю-ходю.
А ручки — в'ючки: тосі-тосі.
А очка — чічки, сині птички.
А губки-зубки: цьомай, косяй!

Я — моньо в боньо й пі-пі в ноньо.

МАЛИЙ ІВАСЬ МАЛЮЄ

Блакитні очі. Чорна шевелюра.
Тоненький ніс. Рум'янці. Окуляри.
В устах цигарка. Вусики. Це — тато.

Сусідський хлопець тата ще не має.

Одне червоне око, друге — жовте.
Оранжеве волосся. Зуби — чорні.
Зелений, довгий ніс. Вже друга тітка!

Сусідський хлопець має власну маму.

Івась летить в ракеті. Зорі — сині.
Внизу, на фіолетнім ґльобі, тато.
Він руки простягнув: вернись, Івасю!

Вернись, як тітку авто переїде!

ДО ДІВЧИНИ З ВІРШІВ

Цілуй, цілуй і пригорнись сильніше,
Із віршів дівчино, хай будуть вірші
Перу послушні і послушні долі.
Це вже востанне — і не треба більше!

Цілуй, цілуй і не забудь спімнути
Хоч слово, кому, крапку, мить з мінуги
У казці рим, метафор, сподівання —
Щоб ми тривали, щоб любові бути!

Цілуй, цілуй — і вже відходь поволі,
Перу послушна і послушна долі.

ЗНОВУ ЛИСТ, МОЖЕ ОСТАННІЙ

Як написати знов тобі листа?
Як знов, щоб не було повторень?
Літає день — а літо і літа
За обрієм недоговорень.

Літає день все далі й вище.
Як написати знов тобі листа?
Вже кожний дурень кров'ю пише!
Літає день, години — не літа!

Я напишу в повітрі пальцем!
Твоє імення буде вальсом.
Найкращий лист — без слів, без літер.
Не гнівайся. Усе — лиш вітер.

ПОВЕРТАННЯ ЛЮБОВИ

Любов вертається, а ти — відходиш.
Куди — ти знаєш, пощо говорити?
Любов вертається — самі імення,
А ти відходиш, станеш теж іменням.

Любов вертається, вертатись буде.
А ти відходиш — і відійдеш зовсім.
В любові будеш — будеш не самітний.
Вона єдина: сильна, майже вічна.

Якщо тебе уже усі забудуть,
Ти пригадай: коротка людська пам'ять!

ОБРУЧКА

Блакитна у тебе сукенка.
Чи небо тебе пригортало?
Скажи-но! Звичайно — цікаво.
Не хочеш? Ти — завжди примхлива!

Ти йдеш і мовчиш! — а волосся!
Проміння хвилює! Чи сонце
Тебе цілувало? Чи — може?..
Ти йдеш і мовчиш! Обізвися!

А руки — що сталось? — угору!
Ти хочеш летіти? Запізно!
На пальці у тебе обручка.
І в мене. Ходімо додому.

ТЕ, ЩО НА ПОЧАТКУ

Чорні очі мечуть іскри,
Білі зуби котять регіт.
Це любов іде по вістрю,
За зорю — на третій берег.

Хвиля вдарила гребінна,
Виплеснулись руки вгору,
Підігнулися коліна.
— Ой, так скоро, ой, так скоро!

Вколо — тиша, в небі — місяць.
Третій берег відпливає.
Світ великий — мало місця.
— Чи кохаєш?
— Я кохаю.

ТЕ, ЩО ЗАВЖДИ

Я стрів її, не зупинивши миті,
І мовив я, не мовивши ні слова:
— Хто ви?

Спинилася, не зупинивши миті,
І мовила, не мовивши ні слова:
— Твоя любов, моя любове.

Я озирнувсь, не зупинивши миті,
І мовив я, не мовивши ні слова:
— Вернись, любове.

Спинилася, не зупинивши миті,
І мовила, не мовивши ні слова:
— Хто ви?

НЕВДЯЧНИЙ ЧОЛОВІК

Вона його любов'ю пеленала
Вона його слівцями колисала,
Вона його усмішкою стрічала,
Вона його сльозами проводжала,
Вона його в труні поцілувала...

А він, невдячник, він, піднявши руку,
Моргнув до неї і сказав: "А ку-ку!"

РОМЕО І ДЖУЛЬЄТТА

Ця зірка твоя, ця зірка моя.
Ця квітка твоя, ця квітка моя.
Ця пташка твоя, ця пташка моя.
Це ліжко твоє, це ліжко моє.
Ці гроші твої, ці гроші мої.
Ці діти твої, ці діти мої.

Що сталось з нашою любов'ю?

ОСТАННІ МОЖЛИВОСТІ ІНТЕЛІГЕНТНОГО МУЖЧИНИ

Про тебе думаю — егоцентрично.
Вибач.

Про тебе думаю порнографічно.
Вибач!

Якби так юність, юність вічно,
Я б, мабуть, залюбивсь трагічно!

Лягаю сам — безкомпонентно.
Мушу!

Сам устаю — безпрецедентно.
Мушу!

Я, мабуть, снів усе доценту.
Зіваю знов - еквівалентно.

НЕСПОДІВАНА ЗУСТРІЧ

Випав сніг, не-сніг,
Курям він на сміх!

Я іду ду-ду,
Сліду не веду.
Капелюх з пірцем,
Плащ із вітерцем.
Ти — як тепла ніч:
Кицьки дві із віч.
Грива на плече.
Хвилею тече.
Ось і ти пройшла,
Сліду не вела.

Випав сніг, не-сніг,
Курям він на сміх!

ГІПЕРБОЛІЗОВАНА МРІЯ

Шия лебедина,
Решта — лебедине.
Як вона, єдина,
Не іде — а плине!

Хоч одну пір'їну
Вискубти б невинну
І почути голос —
Пісню лебедину!

Ах, моя єдина,
Все на світі плине!
Я лишивсь, ой леле,
Леле, пободіна!

МИЛА МИЄТЬСЯ

Мила личко, мила,
Намилила мила!
Я боявсь, щоб мила
Та краси не змила!

Та краси не змила,
Бо краса не з мила!
Тільки з личка, мила,
З мила піну змила.

ШАЛЕНІСТЬ

У поцілунку згуби
Хай креше зуб об зуб.
Ми, люба любко, любе
Між любих згубим згуб.

О люба любко, згуби
Не знайдем поміж згуб!
На згубу нашу креше,
Ой креше зуб об зуб!

ДАВНІЙ ЛИСТ

Я знайшов листа від тебе.
Ну і сталося — що сталося!
Букви і крапки і коми —
Все розсипалось, мов листя.

Стільки осеней минуло!
Позбирати? Що pomoже?
Чи не час поміркувати,
Як свої збирати кості?

ДЕШЕВА РІЧ

Об шибу б'ються білі нетлі.
Фіранка місяць заслонила.
Твої долони — теплі, теплі.
Яка у них розкішна сила!

Що скаже мамця? Що спитає?
А що сусідка місис Плева?

— — — — —

Всю ніч фіранку місяць крає.
Не плач. Фіранка — річ дешева.

НЕДІЛЯ НА МОЇЙ ВУЛИЦІ

Прошу пані, сніг — рожевий.
А щодня звичайно — білий.
Ах, рожевий! Ах, рожевий!
Сніг неділі!

На снігу сліди — ще теплі.
А щодня вони — морозні.
Мабуть, ніжки теплі, теплі!
Чи загірїть трішки можна?

Прошу пані, вітер — пахне.
А щодня — дошкульно віє.
Вами пахне! Мною пахне!
Пані Розмаріє!

ОСТАННЄ СЛОВО ДО ДІВЧИНИ

Тебе я поцілую римою,
Тебе я обніму трохеєм,
І заберу поза метафори
Гексаметром або чимсь іншим.

Ти вічно молодою будеш
У теплих, у вигідних віршах.
Але не хочеш! Ти — не хочеш!
Твій хлопець на гітарі грає
І ходить у штанах широких.

Я — старіюсь. Література —
Це не сальон краси, на щастя.

Ти, люба, помолись за мене,
Коли додому прийдеш вранці,
Щоб сторінки важкої слави
Були мені легкими — часом.

Для певности скажу за себе:
Вічна мені пам'ять!

ВІДЬМА

Я стрінув диво: під кущем,
Де тінь листків тремтіла,
Веселку, запашну дощем
І теплу — відьма їла.

Не вірив я очам своїм.
Піймав! — О, повне щастя!
У мене буйний вдарив грім!
Я шепіт чув: "Я — Настя."

Звелась — і прудко утекла,
В рукав сховавши лица,
А та веселка — от була
Звичайна паляниця!

НЕСВІЖА СТРАВА

Горобчик на любовний віршик сів.
І зразу проковтнув дві крапки й кому.
Не вірите? Я, просто, остовпів!
Таке, либонь, не трапилось нікому.

Роздзьобував рядок він за рядком.
Коли ж добрався до слівця "кохаю",
Цьвірінькнув — і заснув останнім сном.
Чи мучився? А мучився! Я знаю.

П.С.

Усякому, хто ще по світі ходить:
Несвіжу страву їсти — дуже шкодить.

ФІЯЛКОВИЙ СВІТ

Я зарубав шаблюкою жука,
А голову джмелеві я відсік
І гусениці, що була, як змій.
Усі лягли! Тверда моя рука!
Мій кінь аж дибився, стрибав убік —
Мій стрибунець, мій коник польовий.

Фіялку вбити важили вони,
Що заховалась, бідна, за стебло
І хлипала, і завмирала вже,
Моя любов, що нею снів я сни.
Я нахиливсь, підніс її чоло:
— Тебе твій лицар вірно береже!

— Люблю! — фіялка відрекла мені.
О, сонце, вище стій! Вона — моя!
Та раптом — тінь! Хтось плюнув, ідучи,
На мене, переможця на коні!
Звалився кінь і я упав з коня.
— Взивай рятунку, лицарю, кричи!

Тяжкий ти фраер! Не pomoже крик.
Твій фіялковий світ давно вже зник!

ЕТЮД З АРХІВУ

Вона — звела поволі руку,
З чола зігнула втому білу.
Це ти, твій слід, солодка муко,
Що пружила гаряче тіло.

Відро дзвонило об цямриння,
А сіно пахло, як шалене!
З коси упала стрічка синя.
Вона — від мене.

САМОКРИТИКА

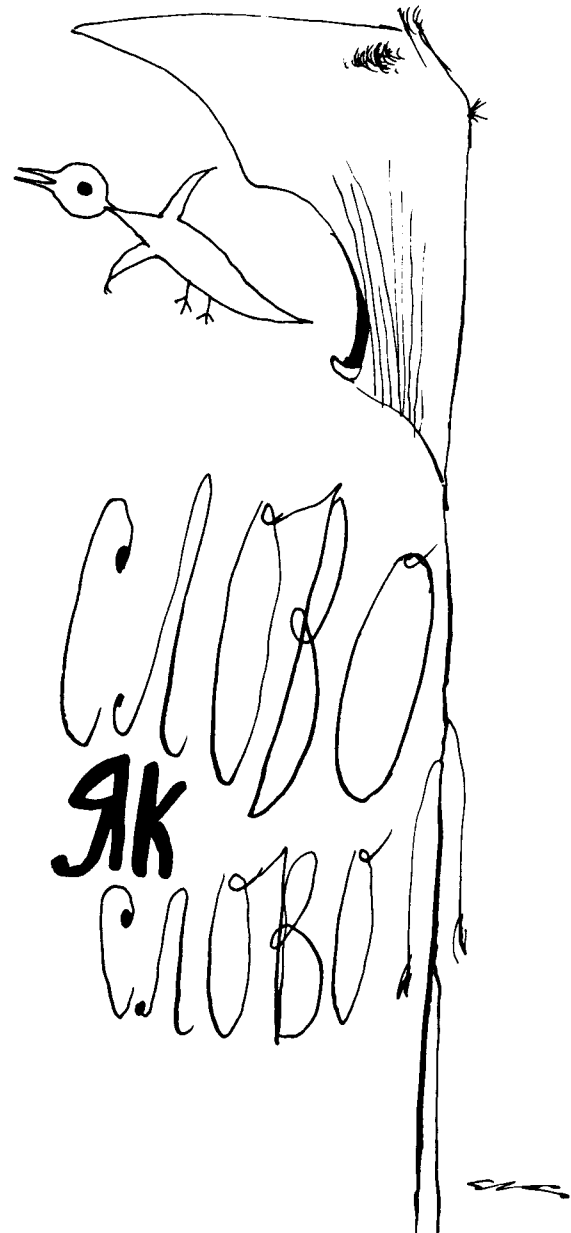
Твої уста —
Привабна повнота.
Мої — отак:
Свистати на собак.

КІНЕЦЬ ГРИ

В твоїх очах
летить блакитний птах,
а у моїх —
давно вже кіт пробіг!

ДІВЧАТА

Ціп-ціп, ціп-ціпоньки, ціп-ціп!
Куди ж розбіглися дівчата?
Я серце подгубив, як хліб!
Ціп-ціп, ціп-ціпоньки, ціп-ціп...

слово
ЯК
слово

ПОЕЗІЯ

Є поезія, що мертва є.
Не кажи: "Устань, поезіє!"
Лазаром є ти, а не вона.
Серце не її в тобі — воно твоє.

Є поезія, що вічна є.
Не кажи: "Служи, поезіє!"
Служником є ти, а не вона.
Серце у тобі її, а не твоє!

КРАСА

Ти кажеш, ідучи: "До тебе
Іду у сяйві ласки Геби".
І пиниться навколо літо
Черемхового цвіту.

Чого спинивсь? Ах, пожовтілий
Спадає лист на волос білий!
— "Чи ж не дійти мені до тебе?
Де ж ласка Геби?"

Будь серйозний, пілігриме!
Ти хтів дістати невловиме.
Поглянь на мене. Бачиш усміх?
Іти — це наш великий успіх.

ПІДПАЛЮВАЧ

Поет писав полум'яну поему.
"Я нею світ, — він мовив — запалю!"
Тоді великі збіглися панята,
Оглянули його й постановили:
Замкнути в домі для шалених.
Йому, щоб пам'ятав, сказали: "Дурню,
Не ти, а ми запалюємо світ!"

Після пожежі визволивсь поет:
Він
Став
Словом.

ГУСЯЧИЙ ВІРШ

Пишу я вірша. Геґає мій вірш!
Він — гуска, що Телесика несла.
Ах, добра гуско, забери й мене!
Дам литку! Серце! Забери скоріш!
Я притулюся до твого тепла
І туга й розпач — все мине!

Мій вірш мовчить. Не геґає ніяк!
Це я так геґав! Я!
Старий гусак!

СЛОВО ЯК СЛОВО

Веслюю слово — і сливе
Пливу я в слові — і пливе
До слова слово — і сливе,
Дослівно висловлю — пливе.

Фльотилля висловів сливе
Висловлюється — і пливе
Невисловлена — і сливе,
Дослівно висловлю — пливе.

О славо слова, все пливе
І слід лелітиме сливе!

РОЗКОЛЕНЕ СЛОВО

Розколюю слово,
А в слові — є слово!
Розколюю знову
Те слово у слові,
І слово, у слові
Розколенім — знову!
Розколюю знову!
І знову, і знову
Є слово у слові!
Даю вам слово,
Є слово!

НЕВІДОМА ПТИЦЯ

Пора писати і мені сонетно,
Хай спокій віє на верхів'я хвиль.
Дивіться там, на птицю перелетну!
Який цей лет! Який прекрасний стиль!

Яка це птиця — не скажу конкретно.
(Ця рима тут, немов до фрака бриль,
І я всміхаюсь над пером дискретно,
Її знайшовши без важких зусиль).

А втім, не важно! Птиця невідома,
Он бачите, над нами, наче кома,
У просторі прозоро-голубім

Пливе у рівнім, непомильнім леті —
Клясичний ямб у Кленовім сонеті.
Яка краса! Відомо — не в моїм.

ДО СОНЕТОТВОРЦЯ

Сонетотворче перший, мій поклін
Тобі за вигадку твою чудову:
За форму божеську й прозоре слово,
Що встояли у бурях перемін.

Ах, не один тобі поет проклін,
Ламаючи перо, послав, щоб знову
Голубити й, насилуючи мову,
Псувати форму. До твоїх колін

Схиляюсь і прошу: з висот Парнасу
Не плюй з погордою на учнів масу,
Будь терпеливий, трохи почекай,

Нехай надіється й страждає братство.
Ось навіть я вчинив сонетотацтво —
Смиренний раб, підніжок твій — Бабай.

ВОЛЮНТАРНА ТВОРЧІСТЬ

Захочу — буду! І, звичайно, буду
Писати критикам на злість, сонет,
І не боюсь ні слави, ані суду,
Бож я відомий, хоч не всім, поет.

Шукаю рими — і жону приплуду,
Що лізе вперто під перо з газет,
І попиваю кока-коля з нуду,
Готуючись почати горній лет.

Дерзай, дерзай, держись! Не легка справа.
Здається, муза, добра і ласкава,
Минула хату в поспіху мою.

Намарне творчу я зчинив тривогу.
З мого надхнення, вибачте, нічого...
Ну що ж, зате хоч кока-коля п'ю.

ЗВИЧАЙНІ РЕЧІ

Вже так буде, якби ти й не мріяв:
Вже змикається велике коло.
Та, однак, немов листок, надія:
Ще не все попрятано зі столу,

Ще співаєш, ще смієшся грімко,
Ще книжки, ще вірші, ще розмови,
Ще чужу цілуєш часом жінку,
Ще дивуєшся, ще зводиш брови,

Ще є приятелі — завжди щирі,
Ще чекають воріженьки — збоку.
Повторяються весна і вирій
І міняються щодня, щороку.

Все ж — ти мрій, бо з мрії ти, як зерно,
Буйно виріс і ряснієш плодом.
Все — трагічно, смішно і химерно.
Вже так буде. А не буде — згодом.

ДУЖЕ СЕРЙОЗНА СИТУАЦІЯ

У цім довкіллі, що цвісти
Вже перестало і рости,
І вже обсіпалось, летить,
Вертається і шелестить:
— Ще хоч секунду жити, жить! —
У цім довкіллі — знаєш? Ти!
У нім ти був, у нім ти ріс,
Ти весну ніс, ти літо ніс...
А далі — трудно понести?
А мусиш, мусиш, хоч не хочеш!
Собі ти голову морочиш,
І людям голови морочиш!
А вже ось-ось, ще кілька кроків.
Постій, ще трішечки мороки,
Ще оглядайся, думай, мрій,
Ще каплі обітри із вій
Останнім віршем — з-під дощу...
— Не напишу!

РІЗНИЦЯ

Лясі Любович

Яка різниця — сипле сніг,
А чи не сніг, а дощ іде,
Чи пес побіг, чи кіт побіг,
А чи було це тут, чи де,
Чи чути плач, чи крик, чи сміх,
Чи плескіт рук, чи тупіт ніг?
Яка різниця? Мить і мить!
Тут важне — серце хай бринить,
А чи бринітиме над мить,
Чи вернуться, хоч крикнеш: цить! —
Той пес, той кіт, той дощ, той сніг,
Той плач і крик той і той сміх,
Той плескіт рук, той тупіт ніг?
А чи було це тут, чи де —
Не важне — в серці хай бринить!
А решта — липа, гудзик! Цить!
Ось знов бринить! Ось знов бринить!

СХОЧЕШ — ТАК БУДЕ

Будуть, звичайно, дощі налітати,
Будуть об шиби краплини вдаряти,
Будуть вітри не веселої грати.

Будуть — хай будуть! У тому не драма!
Смуток і радість — однакова брама.
Входиш — виходиш, і що? Жартували.
Входиш — виходиш, і що? Поховали.

Буде, звичайно, синь уставати,
Буде об шиби зозуля кувати,
Буде над хатою хмарка гуляти.

Будуть — хай будуть! Дивуйсь — не дивуйся!
Вдягнений — голій, узуйсь чи роззуйся.
Взнаєш — не визнаєш, чи тут, а чи де ти?
Схочеш — так буде, так буде, поете!

АХ МУЗО, МУЗО!

З'явилась знову муза.
Непрошена, з дороги.
А я — сидів на ліжку
і грів холодні ноги.

Поглянула суворо:
— Ти що? Здурів від рими?
Пиши, пиши — і грійся
Рядочками своїми.

А я мовчав — бож муза!
Вкінці скипів, промовив:
— Ах ти, безсердна піндо!
Тобі ще мало крові?

Розвіялась у тиші.
А я — підвівсь помалу.
Хіба візьмусь за вірша...
І враз — тепліти стало.

МЕТАМОРФОЗИ

Ти часом воїн
В бою убитий.
Ти часом панна —
Привабний усміх.

Ти часом жінка
З лицем скорботним.
Ти часом хлопчик
З розбитим носом.

Ти часом янгол —
Мій охоронець.
А часом — крапка
В діравій пустці!

Тоді гукаю:
— Хоч будь і чортом!
І знов те саме:
Не знаю, хто ти.

НЕДОКІНЧЕНИЙ ВІРШ

Стріла чорна хмара
Та чорнішу хмару.
— Битись чи миритись?
— Битись! — каже хмара.

Бились день і бились другий
Градом і громами.
Бились третій і четвертий
Вітром і дощами.

П'ятого дня потелефонував
до мене Едвард Козак і каже:
"Зроби нарешті добру погоду,
бо я хочу з хати вийти!"

Важко бути поетом!

МІРА ПРАВДИ

Ця — ніч — як ніч. Як вчора, позавчора.
Вже кальорифер відспівав — мовчить.
Поезія — розрада, мука, змора.
Лише вікно, як завжди, деренчить.

У склянці тепле, недопите пиво.
Лягай у ліжко! Повертись — і спи!
Нехай і так! Слова — найбільше диво:
Сто раз перемолочені снопи.

НЕСКІДЛИВА МРІЯ

Вінок лавровий на шляхетній скроні
І келих повний у твоїй десниці,
Верба плакуча побіч — у вазоні,
А ти — лежиш по-римськи, як патрицій.

Навколо твори — три десятки томів,
А люди йдуть, підходять за чергою.
Пригубиш келих, звісно, проти втоми,
Киваєш часом мудро головою.

Втихає гамір — і, нарешті, спокій,
Верба ж як пахне рідною землею!
Всесвітній біль. Ти — в світі самотній.
Ти майже в мавзолею.

ПОЕТОВІ НА ПРОТВЕРЗІННЯ

Вірша сплотиш — ну і що?
Книжка вийде — ну і що?
Люди куплять — ну і що?
Слава буде — ну і що?

А навколо — ніжки, ніжки,
А навколо — сонце, сонце!
А навколо — місяць, місяць!
А навколо — зорі, зорі!
А навколо — Боже милий!
А навколо — світ навколо!

Вірша сплотиш — ну і що?
А не сплотиш — ну і що?

ГОРА

Узяв би я перо, узяв би я папір
І написав би щось, і написав би про...
Вже назбиралось, вже, як хочеш — вір не вір, —
Така гора, така, звичайно — не до зір,
Що часом я кричу: "Розвалюйся, горо!"

А як візьму перо, а як візьму папір,
То напишу — ціп-ціп, то напишу не про...
Вже стільки вірив я, як хочеш — вір не вір,
Вже бачив стільки зір — вже маю досить зір!
Розвалюйся, горо! Розвалюйся, маро!
Та, мабуть, я не те, та, мабуть, я не про...

ГАЛАБАЛИ

Аби хоч раз, як Паганіні на шаленій скрипці!
А всі ж майстри! А скільки їх насилувало музу!
А все терликання, парафіяльне рипцюм-пипцюм,
Блаженна контемпляція над пуповерхим пюзом.

Аби хоч раз, щоб серце вирвалося, диба стало!
Щоб трафив пурпуровий шляк і ребра затріщали!
А всі ж майстри! Намашені всеукраїнським салом!
Гречані галабали!

ДОЩ У ВІРШІ

В моєму вірші дощ іде.
Я думав: сонце, небо синє.
Хоч парасольку! Та — де-де!
Цей дощ уже мені по спині.

Я думав: буде день, як скло.
Як дзеркало! І ти у ньому.
Та вірш такий — ще не було!
Цей дощ мені — і більш нікому.

Здається — це моя слота.
Це осінь! Будьмо спокійніші.
Біжи додому, золота!
А я — хай мокну в цьому вірші.

БАГАТО ПИТАНЬ

Чи треба заперечення і зречення,
Щоб сонце сходило з початком речення,
Щоб кожне слово дихало, здивоване,
Задумою первинного приречення?

Чи треба перевтілення й осмілення,
Щоб сонце сходило з початком сцілення,
Щоб кожне слово множилося з мукою
І з усміхом, ще не свідоме ділення?

Чи треба? Стрінешся іще з розпукою!

УСЕ ЧЕРЕЗ РИМИ

Згорнулася ніч у купу.
Велика і чорна купа!
Дивлюся навколо: глупо!
Де зорі? Лежать на купі.
Де місяць? Лежить на купі.
Напроти мого ліжка.
Напроти моєї хати.
До купи прибігла кішка.
Вже зорі кинулась брати.
Вже кинулась місяця рвати.
Дивлюся навколо: глупо!
Ось авта шугають в купі.
Ось люди бредуть у купі.
Літак вилітає з купи.
Бандити стріляють: трупи!
П'яниця спинився при купі,
Розмову веде із пупом...
Дивлюся навколо: глупо!
А все, як звичайно — зримає.
Зідхаю, накривши пупу:
— Ех, рими!

ПРО ВІЧНУ СПРАВУ — ОБРІЙ

Обрій завжди плине, відпливає.
Доганяти — чи розумне діло?
Ти — поет! Твій лет кінця не має!
Ти лети, лети! До чорта тіло!

Так побореш смерть свою, бо вмерти
Ти боїшся, бо — ану ж, хто знає?..
Те, що бачиш, просте і одверте:
Обрій завжди плине, відпливає.

105% ЛІРИЧНИЙ ПОЕТ

Як смієшся — завжди рожами,
А як плачеш — то фіялками,
А як любиш — то волошками,
А розлюбиш — незабудьками.

Як минешся — то під травкою
Будеш, мабуть, ломикаменем.

СНОВИДА

Поет, мовляють, є сновидою,
Що надіває місяця, як бриль, —
І кривуляє він привидною,
Сновидною і дивовидною
Недійсністю — ніким невидною, —
Бо в нього вже такий, мовляють, стиль.

Ади! А дійсність — добре видиться.
Привидиться — теж добре видиться.
Що дивовидиться й сновидиться
І навіть те, чого не видиться, —
Теж видиться, все добре видиться!
А кривуляння — це маленьких стиль.
На катафальку їм провидиться!

Ах, місяцю, ти мій найкращий бриль!

НЕВДАЧА

Дощ на вікна цюрив
І чухравсь об двері
Вітер безпритульний.
Я — ах та погода! —
Я сидіти мусів
У притульній хаті,
І писав, писав я
Віршичок маленький
На біленькім, чистім,
На гладкім папері.

А хотів я неба,
Не малого неба,
Повні, повні груди,
Повні очі й вуха!
Не малого неба!

Дощ на вікна цюрив
І чухравсь об двері
Вітер безпритульний.
Ну і що ж? Погода!
Віршичок розлізся
На біленькім, чистім,
На гладкім папері.

ЗВИЧАЙНА РІЧ

На вулицях у місті чорнім — світло.
Між ним палахкотить зелена тінь.
Не знаю: може, світло теж є тінь?
А, може, я живу в чудному домі,
Де зустрічаються уявлення
І неуявлення?

На вулицях — як дивно це! — співають
І чути музику — не знати хто.
Ні музикантів, ані співаків.
Чи, може, цирк уже проїздить містом
Або мандрівна опера без слів —
Мелодія?

Поете, це Великий Віз, як завжди
Твоїми повний мріями — а ти
Дістав по тім'ю орчиком — от що!
Подумай: як же легко взяти слово
І кольоровий видути бальон
Оригінальності!

На вулицях звичайна річ: весна.

ПОВЕРНЕННЯ МУЗИ

Прийшла, вернулася до мене муза, вчора,
Брудна, підтикана, підбите око, хвора,
Подряпане лице, зжовтілі, вогкі скроні,
Волосся змервлене з-під порваної хустки, —
І подала мені несміло на долоні
Стокротку, квіточку — без жодної пелюстки.

Сказала: "Ти послав мене у світ по рими
До слова вічного, що всім воно любимо:
Любов! Любов! І от — стокротку я зустріла.
Не відвертайсь, поглянь! Я донести не вміла.
Пелюстки всі були, з них кожна — рима інша.
Але чи це любов? Чи треба конче вірша?
Як соромно мені! Було це гірш від смерти:
Мене й стокротку цю захопили поети!"

Втекла — і я почув, сказала за дверима:
— Дурний! Любов сама в собі найкраща рима!

ЗАПАМОРОЧЕННЯ ВІД ВІРШІВ

АБО
СЛОВО ДО СЕБЕ, САМОГО

Тебе не зроблять президентом
Надустанови щонайбільшої.
Тебе не зроблять президентом
Надустанови найвченішої.
Не зроблять членом, ні півчленом,
Ні чверть, ні навіть мінічленом!
Усе — громадське й політичне,
Усе — премудре й наукове,
Усе — серйозне, аж трагічне!
Не зроблять! Крапка! Шкода мови!

Ти не журись! До чорта — й годі!
Хай важних справ, як бліх у ковдрі!
Одне для тебе найважніше:
Коли настане час фатальний
І ти умреш над добрим віршем,
Щоб хтось (а хто?) відповідальний
Сказав про тебе, очі звівши:
Ще день — а був би геніяльний!

ВАЖКА НІЧ

Я сиджу в старім фотелі.
Ніби з пір'я. Ніби з вати.
Пляшка. Чарка. Хвіст форелі.
Тінь по стінах. Тінь по стелі.
Вірші! Вірші? Ще писати?

Я сиджу. В старім фотелі.
Тихо, ти! Хо, важко встати!
Пляшка — з пір'я — тінь по стелі.
Тінь — по стінах — хвіст форелі.
Чарка! Звати — чарка з вати?

Я. Сиджу. В старім. Фотелі.
Треба — що? О, треба спати!
Вір, ах вірші, як форелі!
Як форелі?
Як форелі!
Треба спати!

НЕВТІШНЕ СТВЕРДЖЕННЯ

Вже досить бурі!
Вже зливи досить!
Я досі мокрий,
Промерзлий досі.
Коли ж я висхну?
Коли загірюсь?
Я б став на носі!
Та чи допоможе?
Вже, мабуть, осінь
Вже, мабуть, осінь.

Я буду мокрий.
Промерзлий буду.
Ах, музо-дудо!
Шкода вже труду!
І буде будень:
З буття знебуду.
Ой ду-ду, ду-ду!
Ой ду-ду, ду-ду!

ВІДПОЧИНОК

Потекли, потекли-и-и руки.
Потекли, потекли-и-и ноги.
Покотила-а-а голова.
А над пупцем виросла-а-а верба.
Я лежу під вербою і їм
Фігу з маком,
Дірку з бублика
І ссу палець.

ПИЯЦЬКА МЕТАФОРА

Йдучи додому, я побачив пса.
Дививсь на нього. Ну, якого пса,
Я так запив, що аж побачив пса?
Весь чорний, а язик — червоний.
Звичайний на цю пору пес.
Ах, дряпав же 'го пес!

Йдучи додому, був би я дійшов.
Мотався з псом, але таки дійшов!
Добраніч!

МАГІЯ

Слово — особлива магія.
Слово — звуки таємничі.
От скажу лише: Палагія?
Радість на обличчі.

Слово — мрія недовінчана,
З'ява у п'янкій обнові.
Висловлю — і бачу: дівчина
Хилиться в любові.

Слово — болісна носталгія,
Дальня, невловима ласка.
Хоч насправді — не Палагія,
От собі — Палажка!

ВІРШ БЕЗ ОСТАННЬОГО І

Так було і вчора.
Дійсно, дійсно — і?
Як дірява штора.
Крізь дірки — сьогодні.
День і день і дні.
Гордість, буйність — і?
Туга, жаль, покора.
Так було і вчора.
Буде, може ні?
Буде, буде і —
Знов дірява штора.
Крізь дірки — сьогодні.
Вчора те, що вчора.
Завтра також, ні?
І —
Дійсно, і!

ЩИРІСТЬ

Ах, як спомин серце мне!
Щиросте, не муч мене!
Хмаро смутку, дай дощу!
Все скажу! Все напишу!

Чорт бери! Беру папір.
Глянув — відвертаю зір
І пишу, за всіх дурний:
— Я
був
молодий!

ПРОСТЕ ВІЯСНЕННЯ

В пляшці з-під горілки
Буз — зелена гілка.
— Чи ти випив стільки,
Аж завітла гілка?
— Музо! Не горілки —
Я хильнув, от хильки,
Повний день весни.
Повний день весни!
І все.

МИСТЕЦЬ

На вільсі та на гілці
Комар грав на сопілці,
Аж довжилась сопілка
Аж трепотала гілка, —
І на траву із вільхи
Листків упало кілька.
Комар зідхнув: "— Ах, музо!
Це все? А листя стільки!"

ПТИЦЯ З ДОВГИМ ХВОСТОМ

Ловлю я птицю за хвоста,
Що завжди мріється мені
Зелена, синя, золота
У бурі, в райдузі, в огні!

Та де ж ти, птице? Чи дарма?
Ах, скільки книг, країн і міст!
Тебе нема! Тебе нема!
Лиш довгий — довгий хвіст!

ПЕГАС

Буває часом, звечора до рання
Ти чуєш: дальнє ближчає іржання.
І ждеш коня летючого — Пегаса.
Та раптом прискає твоя екстаза!

З'являється, заїжджена, невинна,
З розсмиканою гривною шкапина.

ПРАННЯ ВІРШІВ

Перу я вірші, ой перу!
І жаль мені, і жаль перу,
А вірш найменший: туруру!
Хіба візьму і роздеру!

Вся сила, мабуть, у пері.
Ну що ж, хай буде! Тірірі!

МОЛОДОМУ ПЕСИМІСТОВІ

Ти не журись, як день — нова біда.
Перед тобою все ж — майбутнє.
Моя журба — ото журба, журба!
Передо мною — вічність.

ШВИДКІСТЬ

Світло — швидкість відома.
Космос — швидкість невідома.
Поет — швидкість сама в собі.

ХИМОРОДНИК І ХМАРИ

Хмурилася хмара
На химерну хмару:
— Ти хіба не хмара,
Хáндра худорлява.
Ходиш, халясуеш,
Хамна і хабальна.
Ти хіба не хмара!

А химерна хмара
Хишками до хмари:
— Хвостишся ти, хмаро,
Хамородь ти, хоха,
Хурії ти хочеш,
Хиндею ти хвора!

Хмурилася хмара
На химерну хмару:
— Химородник ходить,
Химородить хмари.
Ти не харапудься,
Ти не хорошися!
Хапоне і хавкне,
Ти, химерна хмаро!

А химерна хмара
Хишками до хмари:
— Химородник — хнюра
Халасун, халандрусь,
Халамидник, хлистик,
Хромолаба, хиря,
Хараман, хамлюга
І халамаїдол!

Химородник слухав.
Химородник — хмарник,
Химородник -- хитрий,
Химородник — хтивий
Хвать! химерну хмару,
Хмарами захмарив
І хамнув — і хвітю!
Дощ.

ХМАРА НА ПЕРЕВЕСЛІ

На перевеслі висла,
На перевеслі кисла.
Раптом — урвалась, впала.
Хто б то помислив!

Впала простісько в просо.
Просо у крик: "Ой що се?"
Бігло, розбіглось, босе.
Хто б то помислив!

ДОЩ

Дощ іде — я іду,
У калошах, у плащі.
Я спинивсь — а дощ ні.
Бо він дощ, як всі дощі.
Треба далі йти мені.
Дощ іде — я іду.
Він згори — я внизу.
Він спинивсь — а я ні.
Може, трохи побіжу?
Я почав — він догнав.
Бо він дощ, як всі дощі,
Я в калошах, у плащі.
Дощ іде — я іду.
Ідемо удвох — і що ж?
Я весь мокрий, він — весь дощ.
Я спинивсь — а дощ ні.
Бо він дощ, як всі дощі.
Я в калошах, у плащі.
Треба далі йти мені.
Дощ іде.

ЗАНУДЛИВИЙ БІС

Він стукнув об шибу: пусти!
А я відмахнувся: пішов ти!
А він перевін та й ще він
Та став та почав та мести
Багряним, ора́нжевим, жовтим.

Вернувся. А я не пущу!
Дивлюся, сміюся: ну й досить!
А він перевін та й ще він
Вже випив дві бочки дощу.
На мигах показує. Просить.

А я не пустив — і не думав!
А він кривуляв і тулився,
Чалапав, тинявся і злився!
Такий перевін та й ще він!
Прабатька, прадядька, пракума,
Праправнук бісів вітряних —
Занудливий біс!

ДОЩ ПОБІГУЩИЙ

Прибіг із середмістя,
На передмісті — місця!
Відомо, передмістя —
Це місце перед містом.

Побігав перед містом,
Вернувсь до середмістя.
Відомо, середмістя —
Це місце серед міста.

По цілім бігав місті.
Шукав сухого місця.
Побіг на передмістя,
І не вернувсь до міста.

ЗНОВУ ДОЩ

Зшивають блискавки подерті хмари,
А грім своє: зішиті знову поре.
З одної робить три, чотири пари,
Собі на радість, блискавкам на горе.

А дощ — як дощ, стуливши довгі вії,
Біжить щосил — аж видно голі п'яти.
Що грім йому! Хай поре, хай дуріє!
Що блискавки! Аби добіг до хати!

КІНЕЦЬ БУРІ

Грім розпорядив
громенятам:
першому — стовп,
другому — дуб,
третьому — хата.
Перший вдарив — ррраз!
Другий вдарив — дддва!
Третій вдарив — тррри!
Стовп — стоїть.
Дуб — стоїть.
Хата — стоїть.
Сонце — світить.
Грім пробурмотів:
— Ну й діти!

А В МЕНЕ ДОЩІ

Холодний дощ.
Колючий дощ.
Болючий дощ.
Химерний дощ.
Слота.
Сльоза.
Ах, дайте парасолю!

СКАРГА ОСІННЬОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Спочатку дрібно жебонів
Під вікнами і за дверми.
Чого шукав? Чого хотів?
Я прислухався і мовчав.
Я не втручався. Чорт із ним!
Він потім хлипати почав
Під вікнами і за дверми.
Я знервувався. Чорт із ним!
І він замовк. Затих. Скінчив.
Я навстіж вікна відчинив.
Я навстіж двері відчинив.
Ах чорт із ним, з осіннім днем!
Усюди лист уже злетів.
А я буяти ще хотів!
Я зеленіти ще хотів!

СЛОТА

Розкапалися каплі.
По каплі капля капле
І капля капле з каплі
І капає на каплі.
Ну, капай, капле, капай!
Докапують всі каплі
І викапки із капель.
На каплю капля капне
Останню каплю.

ЗАДИВЛЕНИЙ ДЕНЬ

Вже день опритомнів, почувши бурю зліва.
Опам'ятався вже, почувши бурю справа.
А був би він стояв, як гріхолюбна діва,
І синьо задивлявся у синь. У чому ж справа?

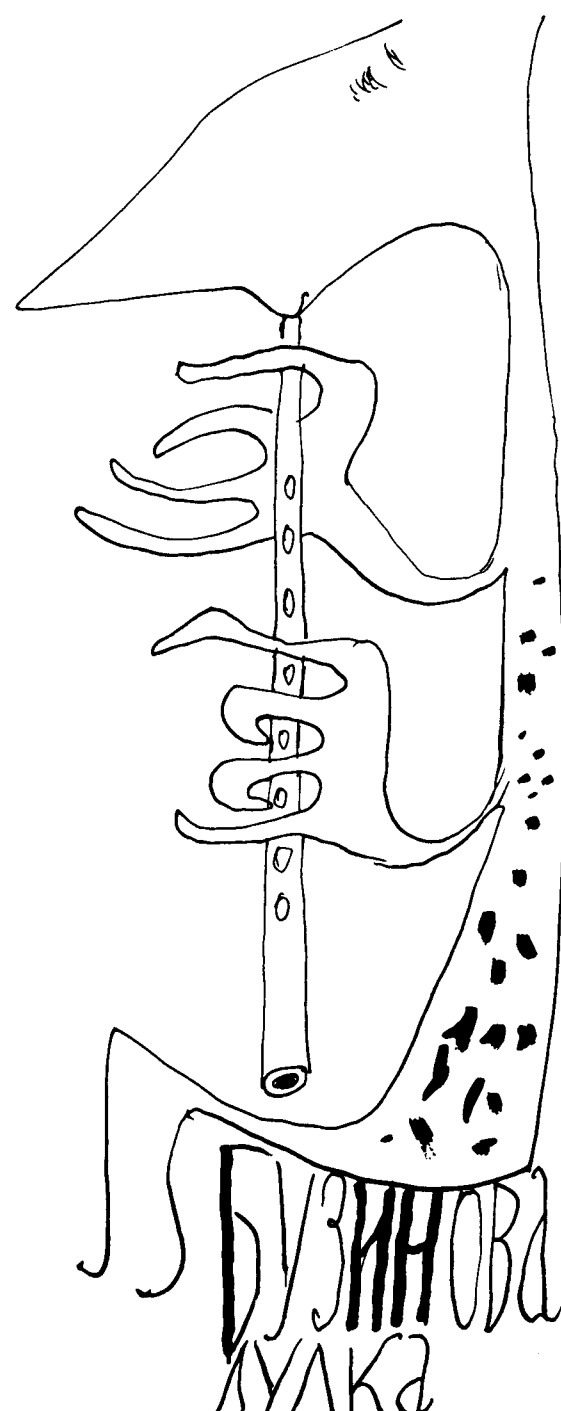
Побачив сам себе і дивом дивувався!
І задивований стояв би до смеркання.
А він — робочий день. У нього ж праця, праця!
Вже пам'ятатиме, принаймні до світання.

ОСІННЯ ЗГУБА

Клоняться каштани —
Лист холоне, в'яне.
Гей, прохожий пане,
Чи уже востаннє?

Може. Не відомо.
Що ж мені старому?
Добаю додому.

Подивіться, пане,
Чи ж не гарно, прошу?
Дощик перед нами
Загубив калошу.

ДЕНЬ

Івасеві Керницькому

Жовті корови
З білими плямами
Ходять з хлопчиною,
З сонцем і хмарами.
Грає у дудку
Білу хлопчина.
В дудці три дірки,
В кожній з них пісня
Сонцеві,
Хмарам,
Коровам.

Жовті корови
З білими плямами
Ходять з хлопчиною,
З сонцем і хмарами.
Грає у дудку
Сонце блакитну.
В дудці три дірки,
В кожній з них пісня
Хлопчині.

Жовті корови
З білими плямами
Ходять з хлопчиною,
З сонцем і хмарами.
Грають у дудку
Сонце й хлопчина.
В дудці три дірки,
В кожній з них пісня
Дивна,
Як сон.

НЕБИЛИЦЯ

Зустрілися два Ґаламаґи,
Один був з Фіда, другий з Маґи,
І говорили голяріґи,
І їли фіґи-макаґіґи.

Той Ґаламаґа, що був з Маґи,
Сказав до Ґаламаґи з Фіда:
— Нема як фіґи-макаґіґи
І говорити голяріґи!

Як з'їли фіґи-макаґіґи,
Той з Маґи повернувся до Маґи,
Той з Фіда повернувся до Фіда.
Так розійшлися Ґаламаґи,
Що говорили голяріґи.

ЦИГАНИ

Цигани
мали
цимбали
і скрипку
мали
цигани,
і мали
також
ведмедя, —
гуляли
містом
і грали.

Всю днину
грали
цигани.
Замовкли
скрипка
й цимбали.
Казали
люди:
— Щось вкрадуть!
Що саме —
люди
не знали.

Цигани
дурно
не грали.
Що взяти,
знали
цигани.
Хоч темно,

стало
всім ясно:
цигани,
сонце
украли.

НІЧНА ПРОГУЛЯНКА

Над річкою, де ліс,
Іде гурток беріз.
Всі мають білі льолі,
А три, найменші, голі.

Як глянули у воду,
Що їх відбила вроду,
Злякалися, чудні,
Бо місяць був на дні.

Втікаючи у ліс,
Губили віти кіс,
А три, найменші, голі
Не оминули долі.

Їх місяць, проста річ,
Тримав ціліську ніч.

ПРИГОДА НЕСМІЛОГО ХЛОПЧИКА

Пташка на гіллячку сіла,
Трохи жовта, трохи біла,
І цвірінькала тихенько,
Бо була несміла.

Ти узяв земельки грудку,
В пташку кинув. О, мій смутку!
Впала, бідна, із гіллячки
І померла хутко.

Ти дививсь — не вірив цьому.
Це було ударом грому!
І побіг ти — біг щосили,
Утікав додому.

Вдома день сидів ти цілий,
Трохи жовтий, трохи білий,
І цвірінькав — тихо плакав.

Ах, щасливий час був, хлопче,
Хлопчику несмілий!

ДОЛЯ
МАЛИХ

Тихо
в тиші
шепчуть
миші:
— Будьмо,
миші,
тихше
в тиші.
Хтось чатує
і
не
дише.
Втихли
в тиші
тихі
миші,
лиш поет
над віршем
дише.

ЗООЛОГІЧНИЙ ЗАПИСНИК
САМОТНІСТЬ БЕЗНАДІЙНА

Півень піяв пів дня,
Кликав друга півня.
Перепіяв пів дня,
Не докликався півня.

СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Качка з качкою за качку
Завели качачу драчку.
Не оставили у дракці
Ні пера на бідній качці.

ПАРТНЕРИ

Крокодип з'їв крокодила.
Крокодиляча в нім сила!
Потім інші крокодили
Крокодила скрокодили.

РУСАЛКА І МІСЯЦЬ

Кивався очерет управо,
Кивався очерет уліво,
Бо дивувався, бо на стáві
Небачене побачив диво.

Русалка місяця зловила,
Що заховавсь на дно від неї,
І так сміялась, що збудила
Всіх жаб і риб і всі лілеї.

Розвіявши волосся біле,
Котила місяць — жовте коло
По чорнім плесі, аж шуміли
Із дива верби наоколо.

Млинар з млина зиркнув угору,
А потім задививсь на воду
І позіхнув: "Здається скоро
Дощеву матимем погоду".

ВЕРБА І КОРОПИ

При кладці, де лоза похила,
Верба у річці коси мила —
І раптом скрикнула: "Ах, що се?"
Два окуні вхопили коси.

У глибину тягли щосили,
Ось-ось були б вербу втопили.
Ах, як вона, нещасна, мліла,
Дрібненько плакала й тремтіла!

Молодший окунь рік до брата:
— Пустім, вона стара й горбата.

Вода спливає по волоссі,
Верба тремтить і плаче досі.

НІЧНИЙ ЕТЮД

Летіла зірка,
Упала в комин.
Гляділа в небо,
А небо — спомин.

Схопився місяць:
— Моя любове!
Стрибнув у комин,
Застряг по брови.

ЖИРАФА В ШАФІ

Я замкнув жирафу в шафі
І сказав таке жирафі:
— Ти сиди, жирафо, в шафі.

Мовила мені жирафа:
— Ну, скажи, чому тут шафа?
І чому тут я, жирафа?

Я лишив жирафу в шафі
І сказав таке жирафі:
— Шафа — рима до жирафи,
А жирафа — рима шафи!

ОСІННІЙ ГОЙДА

Гойда́вся гойда на вербі
І так вигойкував собі:
— Гей, гойда, вгору, гойда вниз!
Гей, гойда гойдою завис!

Нараз урвався гойда — втих.
Розбився на сто гойд малих.
Розбіглись гойди, хто куди
І листя рознесли з верби.

РАДІСНА ЩИРІСТЬ

Ах, ти ще м'яв-м'яв киця-миця,
Тобі ще краля-ляля сниться,
А світ — це казка-небилиця
Ти — хихи-смішки щебетушка,
Ти — шу-шу шушучки до вушка,
Ах, ти пампушка, душка, мушка!
Та вже за рочків два чи три
Ти геть забудеш — ах ти, ти! —
Що я про тебе тут сказав,
Що кожне слово цілував —
І вснув на двох старих подушках!

БІДНА СОРОКА

І 40 СОРОК

Сорока сороці сорочечку шила
І сумно сороці таке говорила:
— Я сорок ушила сусідським сорокам,
Сама ж без сорочечки, бідна сорока.

Зібралось сорок сорок на толбці
І вшили сорочечку бідній сороці.
Раділа сорока й сороки раділи,
Знялись і в сорочечках всі полетіли.

ВОРОНА У ВОРОЖКИ

Привела до ворони ворону ворона,
Бо ворожить воронам ворожка ворона.
Говорила ворожці вороні ворона,
Що прекрасного ворона любить ворона.

Ворожила вороні ворожка ворона,
Що прекрасному ворону люба ворона.
Ах, раділа ворона! А ворон ворони
Не зустрів ні разу, що й знали ворони.

СТАДО СЛОНІВ

Заслоняє слон слона,
І слонові слон заслоңа.
А слона, що за слоном,
Заслоняє інший слон,
Сам заслонений слоном,
Що його слон заслонив.

САЛЯМАНДРА

Зібралась салямандра в мандри
Меандрами по олеандри.
Які там мандри в салямандри!
Не салямандрі олеандри!

ТІНІ

Тінь тинялася під тином.
Тихо-тихо, тиню-тиню.
А над тином, понад тінню
Знову тінь — і знову тиню.
Так дві тіні коло тину
Тиню-тиню тихо з тином
Тут і там, он там, де тіні,
Ті маленькі — тіні-тіні.

ХОДЯ

По сходах тихо ходить ходя.
Хода у ході — схід за сходом.
Виходить ходя, сходить ходя,
А вранці ходя спить на сходах.

ВЕЧІР

Радять жаби раду,
Жаба радить жабі.
В раді жаби раді,
Раду радять радо.

З кумом кум з кумою,
Без куми кум з кумом,
Кум, кума без кума.

З кумом кум не в раді.
Кум з кумою раді.
Раду радять радо.
Кум, кума.

РОДОВІД

Кульбаба мала бабу,
Із баб кульбаб кульбабу,
І пракульбабу бабу,
Що мала також бабу,
А баба пракульбаби
Була пра-пра-прабаба
Всім бабиним кульбабам.

Така була кульбаба —
Сама кульбабам баба!

СИЛА

Раз горили говорили,
Що вони го-го! горили!
Що горилів жадна сила,
Як світ світом, не побила!

Го-го-го, гей говорили!
Аж побилися горили!
Чи горили справді сила?
Розум — сила, не горила!

КІТ БЕЗ ЧОБІТ

Ходить кіт та без чобіт
І лишає босий слід.
Де ж улітку ти бував?
Де ж ти, в кого працював?

Але кіт, як завжди кіт!
Що йому, що без чобіт!
Що йому, що босий слід!
Хвіст угору він підняв:
— Що сьогодні на обід?

ПІВЕНЬ АБО АНАЛОГІЯ БЕЗ КОМЕНТАРЯ

Ходить півень,
Дзень! — остроги.
Стане, гляне —
Всі з дороги!

Ходить півень,
Гребінь квітне.
Як тріпнеться,
Кукурікне!

Ходить півень,
Вийдуть зорі,
В курнику він —
Вождь суворий.

Тихий, тихий
Вождь суворий.

ЩЕБЕТИЛО

Щебетало щебетало,
Щебетати перестало.
Все, що так нащебетало,
Пролунало — і пропало!

Що ж таке нащебетало?
Не відомо — не сказало.

ДИВО

Дарусі

Котилося диво
Всім людям на диво.
Дивились на диво
І мовили: диво!

Спинилося диво,
Дивилось на диво
І мовило: диво!
Всім людям на диво.

Розвіялось диво
Всім людям на диво.
Дивились: де ж диво?
І мовили: диво!

ВІТЕР

Із бору вітер просить вітра:
— Привійсь з дороги, брате-вітре!

Привіався з дороги вітер.
А бір — як мур. Розвіавсь вітер!
Ну й вір же вітрові, як вітер,
Що скаже слово — все на вітер!

ДУМКА

Вона прийшла, а де була?
А там була, звідкіль прийшла.
А як пройшла — вже не була.
Туди пішла, звідкіль прийшла.

ІСТОРІЯ

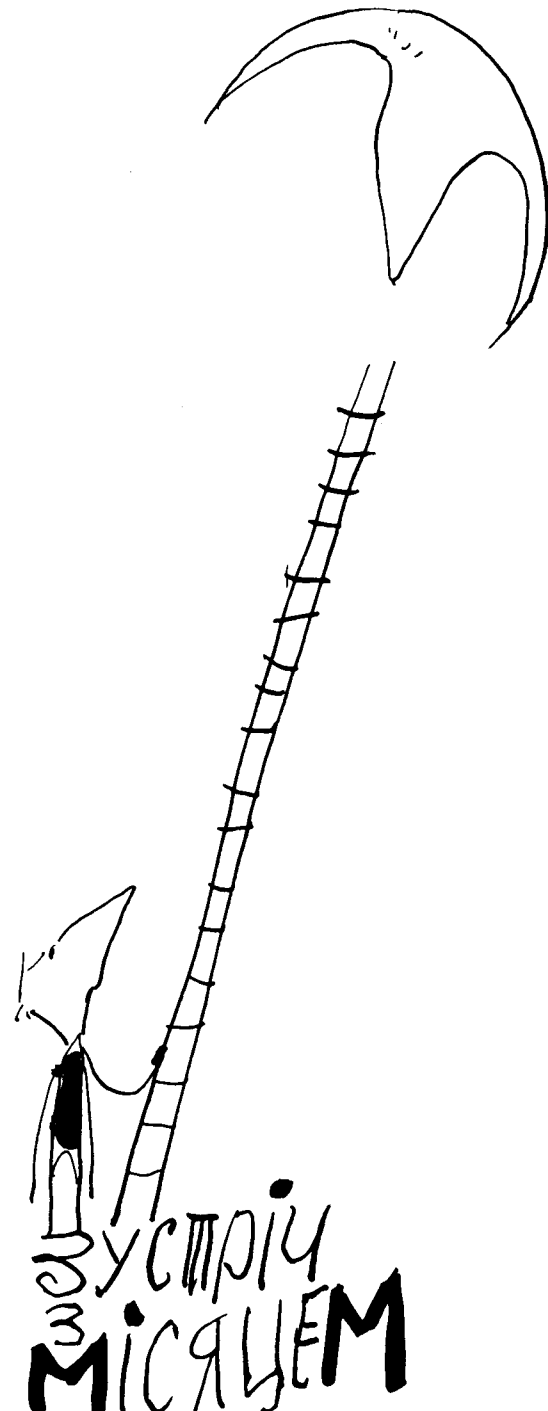
Ходив динозавр.
Ходив бронтозавр.
Спитав динозавр
Бронтозавра:
— Чи нині — це завтра?

Спинивсь бронтозавр.
Спинивсь динозавр.
Спитав бронтозавр
Динозавра:
— Що значить — завтра?

Пішов динозавр.
Пішов бронтозавр.
На місце, де йшли.
Кудюю пройшли,
Приїхали авта.

ПОКОТИЛО

Покотилось покотило
І котилось і котилось!
А коли вже прикотилось,
Не котилось, зупинилось.
Ось таке то покотило,
Що само себе котило.

ДРУЖБА

Відпливають стіни.
Відпливають вікна.
Відпливають двері.

Доме ти мій,
Доме ти мій,
Не лишай мене!

Птиці чужениці
Дах уже клюють.
Рознесуть на гнізда,
А гнізда для мене
Птиці чужениці
Не зів'ють.

Ходить місяць, друг мій,
Дивиться у вічі
І говорить двічі,
І говорить тричі:
— Друже ти мій,
Друже ти мій,
Не лишай мене! —

— Місяцю, мій друже,
Я стою на тверді,
Я стою до смерті!
Як відплинуть стіни,
Як відплинуть вікна,
Як відплинуть двері,
І як дах мій птиці,
Птиці чужениці
Зовсім розклюють,
Вдивимось у вічі,
Поговорим двічі,

Поговорим тричі
І складемо притчу, —
Пісню ми складемо,
Що у ній двох друзів
Час не розлучив.

РОЗМОВА З МІСЯЦЕМ

Місяць досягає місяць.
— Місяцю, чи добрий місяць?
Каже місяць: "Теплий місяць
Місяцеві добрий місяць".
Місяцю, — кажу, — вже місяць
Досягаєш ти як місяць.
— Кажеш місяць? — мовить місяць, —
Я й забув, що то вже місяць!
Покотився стиглий місяць
У моє вікно — і місяць
У кімнаті в мене місяць.

ВЕДУТЬ ДОДОМУ

Ліворуч — тень.
Праворуч — місяць.
Між ними — я.
Говорить місяць:
— Ти вже напився.
Говорить тень:
— Авжеж, напився.
А я — мовчу.

Ліворуч — тень.
Праворуч — місяць.
Між ними — я.
Говорить місяць:
— Ведім додому.
Говорить тень:
— Авжеж, додому.
А я — мовчу.

Ліворуч — тень.
Праворуч — місяць.
Між ними — я.
Говорить місяць:
— А де ж твій дім?
Говорить тень:
— А де ж твій дім?
А я — мовчу.

Ліворуч — тень.
Праворуч — місяць.
Між ними — я.
Без дому.

САМОТНІСТЬ

Не засну вже.
У вікні
Плаче місяць:
— Друже, друже,
Дай мені
Клаптик місця.

Я відкрився:
— Щож, лягай,
Досить місця. —
Притулився,
Баю-бай,
Теплий місяць.

Друже, друже! —
Я шепчу, —
Пестиш п'яно. —
Не засну вже.
Весь тремчу.
В'яну, в'яну.

Півень піє.
Це котрий
Знявся з місця?
Дніє, дніє.
Я — блідий
Місяць.

МІСЯЦЕВА КРАДІЖ

Ти не чеши мене!
Іди під сто вітрів!
Котись! Котись!
По синіх горах,
По тихих долах,
По буйних водах!

Ах, залиши мене!
Хто постіль розметав?
Сорочку хто порвав?
А вірш найкращий хто
З-під серця вкрав?

Ти не чеши мене!
Я зачешуся сам.
Я одягнуся сам.
Ти вірш мій поверни!
Де був — там поклади.
І йди під сто вітрів!
Котись! Котись!
По синіх горах,
По тихих долах,
По буйних водах!
А вірш мій поверни!

АМЕРИКАНСЬКА ПРИГОДА

В блюджінсах, на новій мітлі,
Летіла відьма. Факт! Я бачив.
Тоді я саме з бару йшов,
А місяць приязно мене,
Як завжди, вів додому.

За нею поліційне авто
Шалено мчалось і вищало,
Як сто чортів (а може й більше?).

На розі, на червонім світлі,
Праворуч відьма завершила
У вулицю, де був мій дім.
Я біг, але не дуже. Раптом
Усе навкруг покрила тиша.

Біля моїх дверей, в кутку,
Я вздрів мітлу. Помацав.
Вона була ще тепла.

Не вірите?
Спитайте місяця.
Це факт!

ЗА ЛЮДЕЙ ВЕСЕЛИХ

Місяць піднімає келих:
— Друже, за людей веселих!

Випили ми непогано.
Місяць каже: "Я вже встану".
Я кажу: "А я не встану!"
Місяць каже: "Трохи дніє".
Я кажу: "Як дніти сміє?"
Місяць каже: "А, до речі,
Є на світі добрі речі".
Я кажу: "За добрі речі
Добре випити до речі".
Місяць каже: "Непогано".
Потім каже: "Я вже встану".

Глянув я угору: в небі
Друг мій місяць — тихий лебідь.
Я підняв до нього келих:
— Друже, за людей веселих!

ПРОЩАННЯ З МІСЯЦЕМ

Іди вже, іди.
Більш не говори.
Що слово — то слід.
Сліди і сліди.
Іди вже, іди.

Ось Віз — чи не твій?
Кого він привіз,
Кого він відвіз —
До щастя? До сліз?
Іди вже, іди.

Об серце моє,
У тиші моїй
Дванадцяті б'є
Високий прибій.
Іди вже, іди.

ДО ТЕБЕ, МІСЯЦЮ

Що мені з тобою робити?
Все ти випив. Що ж ти знайшов?
Дурню милий, можна пропити
Кров, життя, але не любов.

Прийдеш знов дивитись на мене.
Пес тя дряпав! Пий на сто два!
Те, що красне — завжди зелене,
Щире, сильне, буйне, шалене!
Випий ще! До мене! За мене!
За любов, що вічно жива!

ПРОХАННЯ

Місяцю, не гладь мене
по лиці.
Не жалій мене
теплим променем,
не втішай мене
добрим спомином.
В мене, вірний місяцю,
костур у руці.
З ним я, вірний місяцю,
на безсонній вулиці.
Місяцю,
місяцю!
На останній вулиці!

МАЛА СУПЕРЕЧКА ПІСЛЯ ПОЛІТИЧНОГО ЗАСІДАННЯ

Ах місяцю,
не говори багато!
Ти — кривопиский,
ти — лисий льовеляс,
ти — підглядач і спорзник,
п'яниця на чужий рахунок,
ти — затабачений пайташ,
ти — недоїджений дриглець,
дзьобата паляниця,
ти — жаб'яча ковбаня!
Не говори багато!
Ти приятель чи ні?
Прошу, не говори.
Ти — соловейкова естрада,
не говори —
і проведи мене додому.

МІСЯЦЕВІ ЛЮБОЩІ

Ой, місяць полоснув мене ножем!
Чи п'яний він, чи що? В моїм саду
Він яблінку розквітлу за кущем
Цілує молоду.

Ей, місяцю, — кажу, — ми друзі два!
Вгамуйся! Чуєш наоколо сміх?
Усі в саду сміються дерева
Із любовців твоїх!

Знов місяць полоснув мене ножем!
Ей, місяцю, — кажу, — ти друг мені?
Ще прийдеш, станеш із дурним лицем
Покірно у вікні!

Ах, яблінко, стрічай великий світ:
Старий гульвіса обтрусив твій квіт!

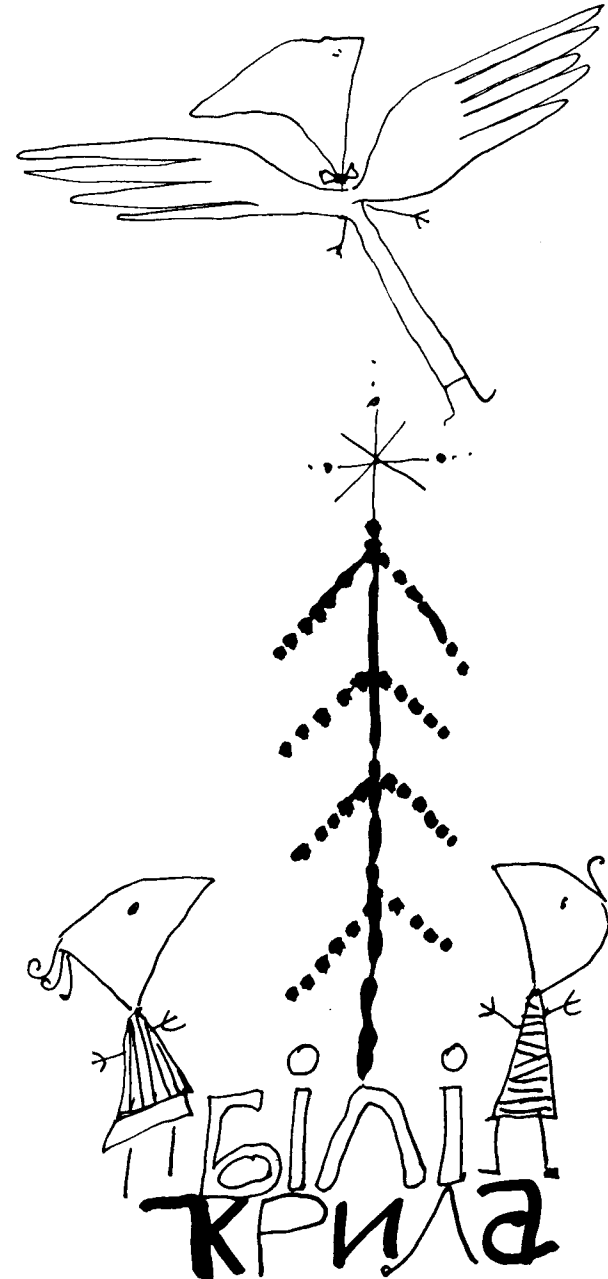
ПАРАЛЕЛЯ

Ой, місяця знов зуби розболіли!
Він зліва весь запах. Лице змарніле.
Кривіться, бідний. Клониться в безсиллі
На оболочку і зводиться щохвилі.

Ах, місяцю, я вже давно заснув би!
Та як? Мені теж розболіли зуби!

ДАРУЙ МЕНІ, МІСЯЦЮ...

Даруй мені промінь.
Звільни від втоми.
А я тобі — спомин.
У спомині — повінь,
А в повені — човен.
Даруй мені промінь —
Стеблину соломи.
Схилюся з втоми.
Бо хто ж я? Бо хто ми?
Даруй мені промінь.

РІЗДВЯНІ ТЕРЦИНИ

Як року кожного, так і сьогодні
Складати треба відповідну річ,
Бо на слова, відомо, ми голодні.

Цей вечір інший, також інша ніч,
Хоча були і будуть потім знову.
Та не журіться безліччю сторіч!

Тут важне — нині! Вдихуйте святково
Повітря споминів і святвечірньо ним
Освіжуйте буденне, сіре слово.

Не все, так мовити, летючий дим,
Що віється і не лишає сліду.
Ось молодість — веселий пілігрим —

Вертається, хоч внуки кличуть: діду!
А ви всміхаєтьсь (бож і було!),
Згадавши мандри й не одну Колхиду.

І не мороз, а радісне тепло
Пливе у жилах і проймає тіло.
Ех, не пора іще іти в стебло!

Мов лист на вітрі, серце затремтіло:
Чиї це голоси й чия хода?
Хто зупинився під вікном несміло?

Чи знову справді дзвонить коляда?
Чи знову прийдуть віншувати в хату
І на порозі з'явиться звізда?

Не згадуйте, бо й так уже багато
Тих споминів у кожного із нас,
Аж в голові рябіє все строкато!

Добраніч вам! Уже лягати час.

ПРИХІД ЩАСТЯ

Щастя завжди ходить пішки.
Щастя має тіці ніжки,
І дві слізки, дві усмішки,
А у руцях — три горішки.

А той перший — щоб любити,
А той другий — щоб тужити,
А той третій — вільно жити.

Гей, ти любе мандрівнятко,
Зірку приведи над хатку,
Ту найпершу, ту щорічну,
Зірку ту, що сяє вічно.

Бачили ви тіці ніжки?
Щастя завжди ходить пішки!

РУКОТВОРНА КАРТИНА

Осел і віл, і пастирі.
Дари принесли три царі.
У яслах Син — усім надія,
А побіч Йосиф і Марія,
І зірка низько, угорі.

Царі не мовлять ані слова.
І пастирям завмерла мова.
Осел з волом, як і торік,
Стоять, а, може, навіть вік...
Лиш зірка світить паперова.

Марія з Йосифом і Син
Нового мовчазний почин.
Хоч зроблене усе із глини,
Не глиняні пливуть хвилини
З праджерела і з прапричин.

Як хочете, то перед ними
Заколядуйте про незримо,
Хай паперова зірка всім
Освітить теплотою дім
Під зорями чужими.

КОЛЯДНИК

Я тенор був і бас і третє щось —
Баранячий або козиний глас.
Мені зі слухом трохи не велось,
Як і тепер — хоч пробую не раз.

Та все ж я "Бог предвічний" під вікном
Чи під дверми із хлопцями кричав,
Різдвяним гріючи себе теплом
І мокрий ніс ховаючи в рукав.

Вертався я весь повний коляди,
Охриплий, втомлений, напівглухий.
Пішов би ще — та не зайду туди,
Я — тенор, бас і третє щось і щось...
Чого ж ти вмовк? Ну, починай — і вий!

ЯЛИНКА

Сантиментальне інки-пінки —
Колюче листячко ялинки.
Будь обережний! Як ніколи,
Воно не тільки пальці коле!

Сплітаєш різні баляндраси —
Із мрій старих нові прикраси.
Прицмокуєш: ах, як це гарно!
Але скажи: чи не намарно?

Ось на ялинці тиха сила:
Рожеве личко, білі крила.
Де ж ти? — Ох, мріяти доволі!
Стоїш, задивлений, без льолі.

Вдягай штани! Ох, інки-пінки,
Колюче листячко ялинки!
Не плач, колего. Що ж, хай коле.
Звичайна річ — бо серце голе.

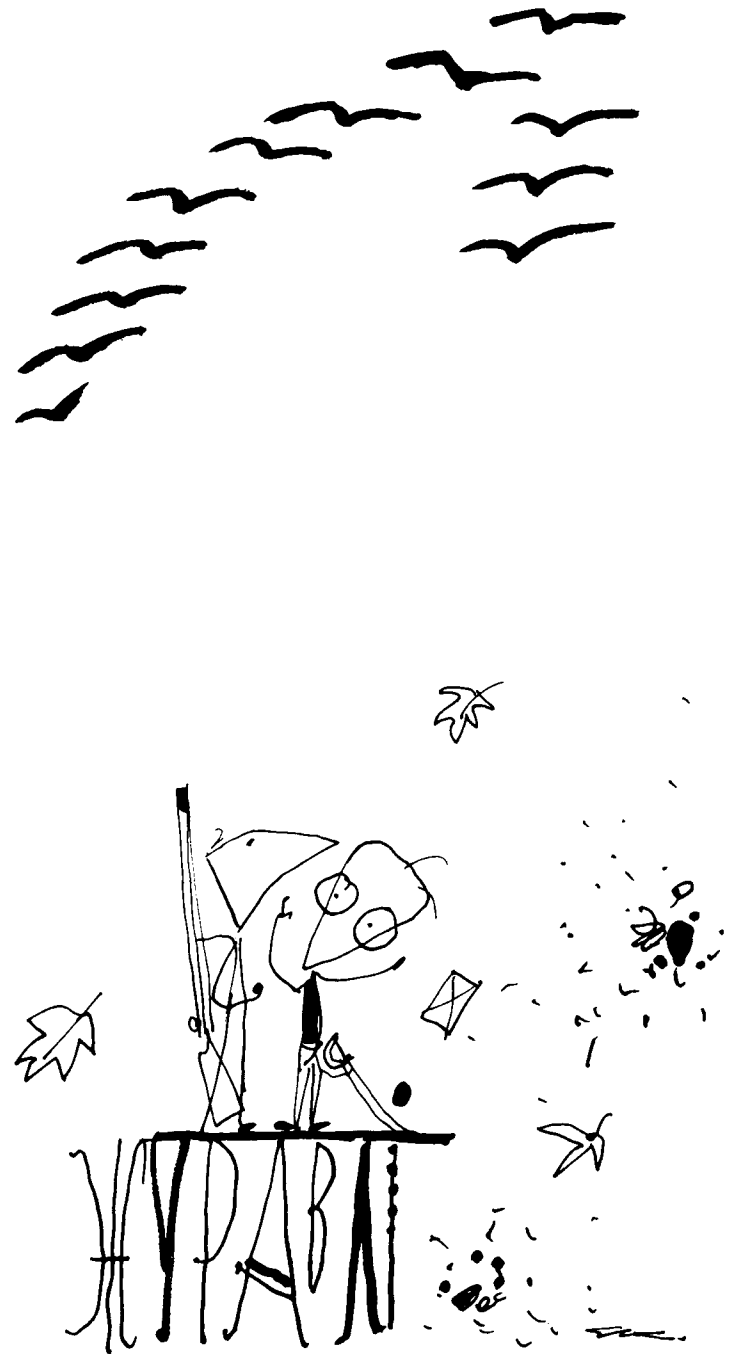
РЕАЛЬНА РІЗДВЯНА ІСТОРІЯ
З УХИЛОМ У НЕРЕАЛЬНЕ

Здається, я вже вуха відморозив,
А в хаті, "Бог предвічний" проспівали
І знов їдять! Під вікнами — нікого,
Ні пса кульгавого — лиш я!

Вже п'ють. Веселу вихиляють чарку.
Співають довго "Нова радість стала".
Ах, нерозтаяна моя сніжинко,
Чого ж ти сумно дивишся в кутю?

Нарешті бачу: ти сама в кімнаті.
Ах, залиши цю ринку з голубцями!
Ну, вийди, люба! А коли боїшся,
Візьми з ялинки янгола з собою.

Я вже замерз! В кімнаті стало темно,
Лише в кутку ясниться телевизор.
Пропало! Я, здається, переплутав
Роки, адресу — і себе самого!

ЛИСТОПАДОВА ЕЛЕГІЯ

Що ж думати тут, на детройтським бруку
Чи в місті іншим під чужим сузір'ям?
О, якже важко відчувати муку,
Не рідним, не своїм поріши пір'ям
І вигоєні розкривати рани!
Що ж думати, шановні громадяни?

Прощальним шелестінням листя мертво
Летить із вітром. Що ж, пора ізнову
На камені жертвним класти жертви:
Худе патріотичне, рідне слово
І листя споминів. Хай у подзвінні
Лунають давні постріли осінні.

Вогнем не грає небо зимне й сіре.
Чужинний брук — яка ж на нім посвята?
Ось сурем клич — побренькування ліри,
Ось прапор бойовий — прапоренята.
Що ж думати? Усе проходить, в'яне...
Не думайте, шановні громадяни!

ЛИСТОПАДОВЕ ЛИСТЯ

Едвардові Козакові

Зідхни ще раз — історія уже.
Блакитний дим, далека тінь.
Ти чуеш: вороний ірже,
Твій нереальний кінь.

Щороку падає тодішній лист,
Найперший, що його підніс
Із шостої ти, гімназист,
Не більший сам за кріс.

Все відійшло — та трудно відійти
Від дня, як ти на кулі біг,
Щоб світ увесь перемогти,
Але не міг.

О, вистачить і віршів, і промов
Із самостійних всіх естрад,
Щоб вимріяти дійсність знов —
Твій Листопад.

Хіба не журно? Завжди кряче крук,
Той невмирущий, рідний той,
Що вірно добавляє мук —
За упокой!

Глядиш у дзеркало. Ах, не гляди!
Ти знаєш. Навкруги поглянь:
Жовтіють і цвітуть сади
В обнові проминань.

Налий-но юність у старі чарки!
Чи бачиш? Вороний прибіг!
Яке солодке і терпке
Питво з тамтих доріг.

МОРІТУРІ

Отой старий, он там, що йде й говорить щось до себе,
Колись вояк він був — Червону підіймав Калину,
Як мовиться тепер — у час великої потреби,
І тиф не зміг його і, битий кулями, не згинув.

Як смішно він іде! Не йде, волочить ногу праву
І в простір дивиться, що не одному очі виїв.
Здається, бачить він, як сон, блакитно-жовту славу
І Київ, вічний Київ.

На мокрій вулиці старі газети й листя в'яле.
Спинився він, стоїть, і шию витягає кволо.
Чи бачить він кого? — "Добрідень, пане генерале!"
Не чує. Він глухий. — І світ глухий навколо.

ПТАШКИ 1973

Важко. Дихається важко.
Пташки, прошу пана, пташки.
Крилонька зітру, ой важко.
Де відважні? Ви відважні?
Пташки, прошу пана, пташки.

Безголов'я! Голова безсила!
Капелюх — за севен твоні.
Амбулянс? Не треба! Коні!
Пощо коні?! Крила, крила!
Пташки, прошу пана, пташки!
Капелюх — за севен твоні.
Пташки.

ПРОМОВЕЦЬ

Ти — в чорному. Освітлена естрада.
Позаду — прапори й старе п'яніно.
Кажі, розкажуй. Листя з Листопада
Ще шелестить нетлінно.

Усе відомо. Прізвища і дати.
Записано усе, найменший спомин,
Лише дихання вже не передати,
Воно вже невідоме.

Кажі, розкажуй. Може, тут у залі
Сидить людина, що прийшла по слово.
Їй не цікаві хор і те, що далі,
Все, що обов'язково.

Скінчиш промову. Склонишся поважно.
Почуєш оплески — і вернешся додому.
Ще скільки літ таких? Ах, це неважно!
Не говорім нікому!

СТАРОМУ ВОЯКОВІ КІЛЬКА СЛІВ НЕПЕРЕКОНЛИВОЇ РОЗРАДИ

Смерь найболючіша — це молода.
Чого ж боятися тепер? Звізда
Спокійно згасне, без аварій, ціла.
Є інший біль. Він не торкає тіла.

Медаля ця — за службу тиху й вірну —
Осінній лист, що падає покірно.
Припни його — і зустрічай параду:
Відхід холодний листопаду.

Та все ж, без меланхолії, а так,
Як стиск долоні — на прощання знак.
А усміх? До побачення! Старому
Найбільше шкодить молодість.
Відомо.

ПОВСТАНЕЦЬ

1953

Він тихо ліг. Не хтів лягти, а ліг.
Лицем у землю, край рова й дороги.
На нього падав дощ, а, може, сніг,
На драну блюзу, на розпухлі ноги.

На чорний чуб забіглий пес гарчав.
Спинались люди, коники, корови.
А він лежав. Так, як і ліг, лежав.
Не грізний вже. Безпомічний. Без крові.

Взяли його. Чи ж можна так лежати
До суду-віку, землю обійнявши?
Ту землю, що її не хтів віддати
І взяв назавше.

Взяли його — і понесли під ліс,
Як стоптаний листок несе дитина.
І віддали землі. Він в землю вріс,
Зерно з пожнив'я. З вічності хвилина.

9 Еко: Перед "каруселю" Бабая

КЛЮЧІ ДЛЯ ВСІХ

- 13 Серйозна іграшка
- 13 Як звичайно
- 14 Вірш майже для дітей
- 14 Година
- 15 Малюнок на стіні
- 15 Домик
- 16 Картина
- 16 Ранок
- 17 Розмова з вітром
- 17 Суть
- 18 У тебе нічого нового
- 19 Листи
- 20 Діалог
- 20 Навчання
- 21 П'яна прогулянка
- 22 Оптимістична пісня
- 23 Веселі хоруговки
- 24 Самоходи і ще щось
- 24 Таксі

232

- 25 Ворожіння
- 25 Прогнози
- 26 Мріяння про неможливе
- 27 Хоронитель грає на арфі
- 28 Кіт
- 28 Псяча журба
- 29 Неминучість
- 29 Стара істина
- 29 Нездійсненна мрія
- 30 Чого ще вам?
- 31 Світ
- 31 Змарнований талант
- 31 Проблема щастя
- 32 Крамниця з квітами
- 33 Дві вдови
- 34 Філософування з хвостиком
- 35 Слово розради
- 36 Вакаційним відпочивальникам
- 37 Непрагматична риба
- 37 Починаймо від курки
- 38 У кухні капає
- 38 Будні
- 39 Претенсії до Леонарда да Вінчі
- 40 Найбільше питання
- 40 Рожі
- 41 Листок
- 42 Розмова перед баром
- 42 Кінець дубів
- 43 Хор
- 43 Овоч
- 44 П'ята сторона світу
- 44 Радість
- 44 Вирій

ПРАПОР І ПРАПОРЕНЯТА

- 47 Історія розстрілу
- 47 Очі
- 48 Дорога
- 48 Утеча
- 49 Докори

233

49 Ізгой каже
50 Скиталець
50 Остання зупинка
51 Серце
52 Ми — скитальці
53 Старе дзеркало
54 На Шевченкові роковини
55 Про Шевченка, весну і піст
56 Нереальна вимога
57 Єдність суперечностей
58 Ніч без сподівань
59 Заява майже політична
59 Епохальна подія
60 Заблудливість
61 Кулінарна розмова
62 Страшна ляментация
63 До Галичини
64 Розмова вареника з голубцем на пікніку
66 Спокійний монолог
67 Реалітети
68 Мітингова дискусія
69 Неофіційний звіт з патріотичних зборів
69 Героям слава
70 Конвенція
71 Побрехенька
72 Тим, що за всіх страждають
73 Я вибрав сам вигнання
74 Ода до туги
75 Похвала ситості
76 Формування походу
76 Думи мої, думи
77 Патріотична щирість
79 Дійсність наського політика
80 Епітафія дурневі
80 Буденність
81 Ювілей селепків
81 Лист
82 Однохвилинна промова на вельми сумну okazji
83 Небезпечне питання
84 Замкнене коло раба сантиментального

85 Бородата історія
86 Чорти в національному барі
87 Після патріотичної розмовоньки
88 Втрачена ідилія політичного емігранта — містера Селепія Бербенички

ЧОТИРИ КРИНИЦІ

91 Чотири криниці
92 Нетлінне
93 Сантиментальний фрагмент
94 Львівська історія
96 Останнє щастя
97 Львівський каштан
98 Інтермеццо
99 На Ринку у Львові
100 Я, кіндер і панна
101 Сукня
102 Бурячки з хроном
103 Брат
104 Гава
104 Лямба
105 Спомин
105 Сон
106 Тітка на драбині
107 Конфітурний піяніст
108 Те, що буде
108 Брама

ЛЮБИТЬ — НЕ ЛЮБИТЬ

111 Фантазія
112 Ти — ілюзія песимістична
113 Уявність
114 Їде моя мила
115 Добраніч молодості
116 Баляда про любов
117 Good time
118 Патетична маскарада
119 Сіндерелла
120 Підмова
121 Смерть, прошу панства!
122 Претенсії старшого пана

123 Ніч без жадних сподівань
123 Ще одна молодість
124 Остання із шляхетного роду
125 Панно Анно, перший дощик!
126 Що я видумав?
127 Мамцина радість
127 Ти — розмаїтість
128 Перша любов — няня
128 Малий Івась малює
129 До дівчини з віршів
129 Знову лист, може останній
130 Повертання любови
130 Обручка
131 Те, що на початку
131 Те, що завжди
132 Невдячний чоловік
132 Ромео і Джульєтта
133 Останні можливості інтелігентного мужчины
133 Несподівана зустріч
134 Гіперболізована мрія
134 Мила миється
135 Шаленість
135 Давній лист
136 Дешева річ
136 Неділя на моїй вулиці
137 Останнє слово до дівчини
138 Відьма
138 Несвіжа страва
139 Фіялковий світ
140 Етюд з архіву
140 Самокритика
140 Кінець гри
140 Дівчата

СЛОВО ЯК СЛОВО

143 Поезія
143 Краса
144 Підпалювач
144 Гусячий вірш
145 Слово як слово

145 Розколоне слово
146 Невідома птиця
147 До сонетотворця
148 Волонтарна творчість
149 Звичайні речі
150 Дуже серйозна ситуація
151 Різниця
152 Схочеш — так буде
153 Ах музо, музо!
154 Метаморфози
155 Недокінчений вірш
155 Міра правди
156 Нешкідлива мрія
156 Поетові на протверезіння
157 Гора
157 Галабали
158 Доц у вірші
158 Багато питань
159 Усе через рими
160 Про вічну справу — обрій
160 105% ліричний поет
161 Сновіда
162 Невдача
163 Звичайна річ
164 Повернення музи
165 Запаморочення від віршів або слово до себе самого
166 Важка ніч
167 Невтішне ствердження
167 Відпочинок
168 Пияцька метафора
168 Магія
169 Вірш без останнього і
169 Щирість
170 Просте вияснення
170 Мистець
171 Птиця з довгим хвостом
171 Пегас
172 Прання віршів
172 Молодому песимістові
172 Швидкість

МОКРІ ДНІ

- 175 Химородник і хмари
- 176 Хмара на перевеслі
- 177 Дош
- 178 Занудливий біс
- 179 Дош побігущий
- 179 Знову дош
- 180 Кінець бурі
- 180 А в мене дощі
- 181 Скарга осіннього призначення
- 181 Слота
- 182 Задивлений день
- 182 Осіння згуба

БУЗИНОВА ДУДКА

- 185 День
- 186 Небилиця
- 187 Цигани
- 188 Нічна прогулянка
- 189 Пригода несмілого хлопчика
- 190 Доля малих
- 191 Зоологічний записник
- 192 Русалка і місяць
- 193 Верба і коропи
- 193 Нічний етюд
- 194 Жирафа в шафі
- 194 Осінній гойда
- 195 Радісна щирість
- 195 Бідна сорока і 40 сорок
- 196 Ворона у ворожки
- 196 Стадо слонів
- 197 Салямандра
- 197 Тіні
- 197 Ходя
- 198 Вечір
- 198 Родовід
- 199 Сила
- 199 Кіт без чобіт
- 200 Півень або аналогія без коментаря

238

- 200 Щебетило
- 201 Диво
- 201 Вітер
- 201 Думка
- 202 Історія
- 202 Покотило

ЗУСТРІЧ З МІСЯЦЕМ

- 205 Дружба
- 206 Розмова з місяцем
- 207 Ведуть додому
- 208 Самотність
- 209 Місяцева крадіж
- 210 Американська пригода
- 211 За людей веселих
- 212 Прощання з місяцем
- 213 До тебе, місяцю
- 213 Прохання
- 214 Мала суперечка після політичного засідання
- 215 Місяцеві любощі
- 216 Паралепя
- 216 Даруй мені, місяцю...

БІЛІ КРИЛА

- 219 Різдвяні терцини
- 220 Прихід щастя
- 221 Рукотворна картина
- 222 Колядник
- 223 Япинка
- 224 Реальна Різдвяна історія з ухилом у нереальне

ЖУРАВЛІ

- 227 Листопадова елегія
- 228 Листопадове листя
- 229 Морітурі
- 229 Пташки 1973
- 230 Промовець
- 230 Старому воякові
- 231 Повстанець 1953

239